PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVI. Št. 174 (7668)

TRST, petek, 7. avgusta 1970

SESTAVLJENA NOVA VLADA LEVEGA CENTRA

Novi predsednik Colombo in ministri so sinoči prisegli pred predsednikom republike Saragatom

Novo vlado sestavljajo skoraj samo člani bivše Rumorjeve vlade - Socialdemokrati imajo enega ministra več (Matteottija), demokristjani enega manj - V ponedeljek se bo v poslanski zbornici začela razprava o zaupnici

RIM, 6. — Vlada je sestavljena. Točno po enem mesecu krize je danes ob 17.30 glavni tajnik predsednika republike Picella prebral časnikarjem na Kvirinalu sledeče poročilo:

«Predsednik republike je danes ob 17. uri sprejel na Kvirinalu poslanca Emilia Colomba, ki je izjavil, potem ko je preklical svoj pridržek o poveritvi sestave vlade od 25. julija, da sprejema mandat za sestavo nove vlade. Nato je predsednik republike podpisal odlok o sprejemu ostavke prejšnje vlade, odlok o imenovanju poslanca Colomba za predsednika vlade in na predlog Colomba, odlok o imenovanju novih ministrov».

Takoj po tem sporočilu je predsednik vlade Colombo zapustil urad predsednika republike in prečital časnikarjem imena ministrov, ki sestavljajo vlado. Na vprašanje nekega časnikarja je novi predsednik izjavil, da se bo vlada v ponedeljek predstavila parlamentu za zaupnico.

Nato se je predsednik vlade podal v palačo Madama, kjer se je sestal s predsednikom senata Fanfanijem in mu sporočil sestavo nove vlade. Podoben obisk je Colombo opravil tudi na Montecitoriu pri predsedniku poslanske zbornice Pertiniju. Po razgovoru s predsednikom poslanske zbornice se je Colombo ustavil z nekaterimi poslanci in časnikarji, katerim je izjavil, da se bo vlada v ponedeljek ob 11. uri predstavila poslanski zbornici in izrazil željo, da bi se razprava o zaupnici v obeh vejah parlamenta zaključila pred velikim šmarnom.

Colombo je tudi povedal, da ni bil še sprejet noben sklep o prihodnjem delovanju nove vlade. Hkrati pa je pojasnil, da se bo vlada prvič sestala jutri ali pa najkasneje pojutrišnjem, da določi pooblastila ministrom brez listnice in da imenuje ministrske podtajnike.

Nato je predsednik vlade Colombo šel v palačo Chigi, kjer se je sestal in razgovarjal okrog pol ure z dosedanjim predsednikom vlade Rumorjem. Predaja poslov med njim in Rumorjem bo jutri zjutraj.

Končno so nocoj predsednik vlade in ministri prisegli pred predsednikom republike Saragatom. Prvi je prisegel Colombo, nato pa je bila slovesnost o prisegi vseh njegovih ministrov. Med ministri je prvi prisegel podpredsednik vlade De Martino.

Vlada, ki ji predseduje Colombo, je 32. italijanska vlada od 25. julija leta 1943. Kot prejšnja Rumorjeva vlada ima, poleg predsednika, 26 ministrov. V njej je sedem ministrov brez listnice če upoštevamo tudi podpredsednika vlade, 19 ministrov pa odgovarja za posamezne resorje.

Upoštevajoč sestavo prejšnje Rumorjeve vlade, ni prišlo sedaj skoraj do nobene spremembe, razen da v novi vladi ni več Rumorja, ki je zavrnil ponudbo predsednika Colomba naj vstopi v vlado, imenovanje Ferrarija Aggradija (KD) za zakladnega ministra na mesto Colomba in imenovanja novega socialdemokratskega ministra Mattea Matteottija. V bistvu je to edina novost v strukturi nove vlade in so s tem socialdemokrati dobili enega ministra več, demokristjani pa imajo enega manj.

Matteo Matteotti (PSU) je bil prvič imenovan za ministra. Kot je znano je Matteo Matteotti sin socialističnega poslanca Giacoma Matteottija, katerega so 10. junija leta 1924 fašisti ubili. Matteo Matteotti je maja leta 1942 stopil v protifašistični boj v vrstah tedanje ilegalne socialistične stranke, po 8. septembru 1943. je stopil v partizane in je bil komisar I. brigade «Matteotti». Prvič je bil izvoljen za poslanca v ustavodajno skupščino leta 1946.

Ob socialističnem razkolu 9. januarja leta 1947 se je Matteotti opredelil za Socialistično stranko italijanskih delavcev (PSLI) in je bil takoj izvoljen v osrednje vodstvo stranke. Postal je namestnik tajnika PSLI in je ohranil isto mesto tudi ob ustanovitvi PSDI. Od leta 1954 do 1957 je bil Matteotti tajnik PSDI. Leta 1959 je vstopil v PSI in je bil na milanskem kongresu izvoljen v centralni komite. Leta 1964 je bil izvoljen v vodstvo PSI. Po lanskem razkolu PSI se je opredelil za PSU, kjer je član vodstva in tajništva stranke.

Značilno je, da sta danes dva socialistična voditelja zanimivo komentirala sestavo nove vlade. Predsednik poslanske skupine PSI Bertoldi je v govoru, ki ga je imel na neki strankini sekciji v Rimu, med drugim poudaril, da formalni zaključek vladne krize pušča nekatera vprašanja, ki bodo v središču parlamentarne razprave odprta. Med temi, poleg vprašanja gospodarske politike in njene povezanosti s potrebnimi socialnimi reformami, izstopa predvsem vprašanje stabilnosti vlade in jamstva za to stabilnost, ki ji lahko da obveznost, da se bodo morebitni osnovni spori štiristranske koalicije reševali v okviru parlamentarnih razprav.

Mi zahtevamo, je poudaril Bertoldi, ovrednotenje parlamenta v duhu republiške ustave s priznanjem njegovih ustavnih smotrov. «Ni več dopustno — je zaključil Bertoldi — da bi se ponovno znašli pred nepričakovano in nepojasnjeno vladno krizo po želji, kot je dejal tudi Andreotti, največ desetih oseb, ne da bi se omogočilo parlamentu, da izrazi svoje mnenje in da se spozna s političnimi dogodki, ki zanimajo življenje in koristi države in volivcev.»

Član vodstva PSI Vittorelli pa je za jutrišnji «Lavoro Nuovo» napisal uvodnik, v katerem ugotavlja, da je do zadnjega trenutka obstajala bojazen, da ne bo mogoče sestaviti vlade. Nato se Vittorelli sprašuje, zakaj je prišlo do te bojazni in odgovarja: «Zato, ker po tej vladi lahko štiristranska koalicija izgine. Ali bodo štiri stranke pod vodstvom Colomba uspele ohraniti življenjsko moč levega centra, ali pa bo moralo nujno priti do nove koalicije. Toda levi center ne bo mogoče oživeti z abstraktnimi formulami ali pa z dobronamernimi izjavami. To je morda edina stvar, ki je Andreotti ni razumel. Levi center bo oživel, če bo v prihodnjih šestih mesecih rešil vprašanje stanovanj, prevozov in zdravstva, ter hkrati ohranil kupno moč lire».

SEZNAM ČLANOV NOVE VLADE

Predsednik vlade: Emilio Colombo (KD).
Podpredsednik vlade: Francesco De Martino (PSI).
Ministri brez listnice: Paolo Emilio Taviani (KD) — za izredne ukrepe v korist Juga in srednje - severnih področij — Carlo Russo (KD), Giuseppe Lupis (PSU), Remo Gaspari (KD), Eugenio Gatto (KD), Camillo Ripamonti (KD).
Zunanje zadeve: Aldo Moro (KD).
Notranje zadeve: Franco Restivo (KD).
Pravosodje: Oronzo Reale (PRI).
Proračun in gospodarsko načrtovanje: Antonio Giolitti (PSI).
Finance: Luigi Preti (PSU).
Zaklad: Mario Ferrari Aggradi (KD).
Obramba: Mario Tanassi (PSU).
Šolstvo: Riccardo Misasi (KD).
Javna dela: Salvatore Lauricella (PSI).
Kmetijstvo in gozdarstvo: Lorenzo Natali (KD).
Promet in civilno letalstvo: Italo Viglianesi (PSI).
Pošta in telekomunikacije: Giacinto Bosco (KD).
Industrija, trgovina in obrtništvo: Silvio Gava (KD).
Delo in socialno zavarovanje: Carlo Donat - Cattin (KD).
Zunanje trgovina: Mario Zagari (PSI).
Trgovinska mornarica: Salvatore Manironi (KD).
Državne udeležbe: Flaminio Piccoli (KD).
Zdravstvo: Luigi Mariotti (PSI).
Turizem in predstave: Matteo Matteotti (PSU).

Čemu?

Točno mesec dni po nekoliko skrivnostem in še danes nezadostno utemeljenem odstopu vlade Mariana Rumorja tik pred napovedano splošno stavko za reforme, ima torej Italija novo vlado. Pravzaprav je novosti v tej Colombovi vladi dokaj malo, vsaj kar se tiče njene sestave, saj se v bistvu omejujejo na predsednika in na eno ministrsko mesto več za socialdemokrate.

Mogoče pa bodo te novosti razvidne iz vladnega programa? Tudi to ni verjetno, saj se «politična osnova», na podlagi katere so vlado sestavili, se pravi Colombov dokument, v nobeni bistveni točki ne razlikuje od znanega «uvoda Forlani», kot tudi (če ne upoštevamo manjše obsežnosti), od Andreottijevega političnega dokumenta, ki so ga socialdemokratje zavrnili. Tudi Colombove postavke, kot že Forlanijeve, dopuščajo precej različna tolmačenja glede osrednjega vprašanja odnosov z levo opozicijo, kot se je že dovolj jasno pokazalo v zadnjih dneh. V bistvu torej lahko pričakujemo, da bo šlo vse naprej po starem.

Cemu je bila torej potrebna kriza, ko pa ni ničesar spremenila, ko se odnosi med strankami niso «razjasnili» (kot so zahtevali nekateri), ko se bo moral Colombo ubadati z istimi problemi kot njegov predhodnik Rumor?

Trditev, ki smo jo izrekli pred enim mesecem, da je bila kriza nepotrebna, dobiva danes svoje potrdilo. Na pritisk delavskih množic in demokratične javnosti po večji demokraciji, po korenitih družbenih reformah, so v Rimu odgovorili z novo a nespremenjeno izdajo leve sredine, o kateri ni znakov, da bi bolj kot prejšnje vlade imela politično voljo, da bi se učinkovito in odločno spoprijela z reševanjem vprašanj, ki že dolgo čakajo na jasen odgovor. Kakšna jamstva daje nova vlada po stabilnosti? In koliko bo trajala? Na ta vprašanja bodo verjetno odgovorili predvsem jesenski meseci, ki bodo, kot kaže, s sindikalnega vidika dokaj «vroči».

Kot ob vsakem zaključku vladne krize se seveda postavlja še eno vprašanje: kdo je pravzaprav zmagal in kdo je bil poražen?

Prav zaradi nezadostne utemeljenosti razlogov, ki so privedli do krize 6. julija, je na to vprašanje dokaj težko odgovoriti. Če pa upoštevamo, da je Rumorjev odstop izsilila tako imenovana «stranka krize» (verjetno predvsem Fanfani), ki je hotela doseči predčasne volitve in premakniti politično os na desno, je povsem jasno, da se ta «stranka» ne more ponašati z zmago, tudi če je sestavni del te stranke, namreč PSU, okrepil svoje zastopstvo v vladi (na škodo demokristjanov).

Iz tega pa menda še ne izhaja, da so zmagale sile, ki so se temu načrtu zoperstavljale. Predčasnih volitev sicer ne bo (vsaj za zdaj ne), vendar je ostalo politično ozračje nespremenjeno, medtem, ko razvoj italijanske družbe sili nezadržno v smer napredka in demokracije. Torej kriza brez zmagovalcev?

Nekaj pa se zdi, da postaja vsak dan bolj jasno, in sicer: zid nerazumevanja, nezaupanja, ki se ustvarja med rimskimi političnimi vrhovi in javnim mnenjem, ki je zmedeno zaradi nejasnih razpletov, skritih manevrov, nerazumljivih polemik, ki že več časa označujejo italijansko politično dogajanje.

TOM MARC

PO ENAJSTIH DNEH INTENZIVNIH POGAJANJ

V Moskvi dosežen sporazum o besedilu pogodbe SZ-ZRN

Pogodbo bosta Scheel in Gromiko parafirala danes zjutraj, podpisali pa jo bodo verjetno še ta mesec - Vsebino pogodbe bodo objavili šele ob podpisu

MOSKVA, 6. — Sovjetska zveza in Zvezna republika Nemčija sta dosegli sporazum o besedilu pogodbe, ki bo urejala odnose med Moskvo in Bonnom. Pogodbo bosta jutri zjutraj parafirala zunanja ministra Scheel in Gromiko, nakar se bo zahodnonemška delegacija vrnila v Bonn.

Dokončni sporazum je bil dosežen po današnjem intenzivnem posvetovanju: zjutraj sta se kot običajno sestali «delovni skupini», ki sta pripravili osnutek pogodbe, popoldne in zvečer pa sta Gromiko in Scheel preučila delo komisij in dosegla — kot je povedal zahodnonemški glasnik — «popolno soglasje». Isti glasnik je izjavil, da je sovjetsko-zahodnonemški sporazum «pomemben dogodek, po zaslugi katerega bo mir v Evropi bolj varen. Na osnovi te pogodbe se bodo odnosi med obema državama nadalje razvijali». Za sedaj ni še znano, kdaj bodo pogodbo podpisali. Kot rečeno, jo bosta zunanja ministra parafirala jutri zjutraj ob 10.30 s kratko svečanostjo, ki jo bo oddajala tudi televizija. Vsebine pogodbe ne bodo objavili jutri, pač pa šele ob njenem podpisu, do katerega pa bi utegnilo priti še ta mesec.

Minister Scheel se je danes sestal z diplomatskimi predstavniki treh zahodnih velesil v Moskvi, katerim je poročal o poteku pogajanj.

Moskovski razgovori so se začeli 27. julija in se brez prekinitev nadaljevali enajst dni. Pogajanj niso prekinili niti v nedeljo, ko sta se Gromiko in Scheel srečala na daši sovjetskega ministra v bližini Moskve.

V Hirošimi počastitev spomina žrtev atomske bombe

HIROŠIMA, 6. — 30.000 prebivalcev se je danes zbralo v parku miru v Hirošimi na počastitvi spomina 25. obletnice eksplozije prve atomske bombe, ki je 6. avgusta leta 1945 zravnala mesto z zemljo. Petdeset predstavnikov mestnega prebivalstva, med katerimi so bili tudi možje in žene, ki imajo še danes na telesih posledice radioaktivnega žarčenja, je položilo vence in cvetlice na spomenik, ki je bil postavljen v središču parka. Na spomeniku je vklesanih 3.600 imen žrtev prve atomske bombe, med katerimi sta en ameriški in en sovjetski državljan.

Ob 8.15, točno ob času, ko je pred 25 leti strašna eksplozija uničila mesto, so v Hirošimi prekinili vsako dejavnost. Prebivalstvo pa je počastilo žrtve z enominutnim molkom.

V Tokiu pa so študenti priredili v parku miru počastitev žrtev v Hirošimi. Študenti so zahtevali konec vsake vojne, prepoved in uničenje jedrskega orožja, odstranitev vojaških oporišč ZDA na Japonskem in preklic pogodbe o varnosti med Japonsko in ZDA.

Lon Nol zahteva ponovno intervencijo ZDA v Kambodži

NEW YORK, 6. — Kamboški pučistični predsednik general Lon Nol je v intervjuju neki ameriški tiskovni agenciji izjavil mnenje, da bi morale ZDA spet intervenirati v Kambodži. «Ameriška intervencija — je dejal — bi omogočila, da bi z lahkoto rešili vse naše probleme z najmanjšimi stroški in napori». Po mnenju Lon Nola bi bila ameriška prisotnost v Kambodži «odlična stvar za sosedne države», ker bi pripomogla «k hitremu porazu severnih Vietnamcev». «Vsi Kambodžani — je še dejal general — si želijo, da bi ameriške čete delovale v naši državi».

Lon Nol je med drugim tudi prvič odkrito priznal, da ne kontrolira celotne države. Dejal je, da se je njegova vojska umaknila iz severnih in vzhodnih pokrajin, da bi ščitila gosto naseljena poljedelska področja v osrednjem delu države, izrazil pa je upanje, da se bo kmalu vrnila v omenjene pokrajine, «ki jih sedaj nadzorujejo komunisti».

Pomočnik generala Lon Nola Sim Var pa je isti agenciji izjavil, da se vlada v Phnom Penhu ne bo obdržala na oblasti več kot šest mesecev, če ne bo dobila primerne vojaške in gospodarske pomoči od ZDA. Sim Var je dejal, da sovražnikove čete pritiskajo na prestolnico ter da je Washington «materialno in moralno odgovoren» za tak položaj.

ZDA še vedno proti vstopu LR Kitajske v OZN

WASHINGTON, 6. — Ameriški državni sekretar William Rogers je na seji podkomisije za zunanje zadeve predstavniške zbornice izjavil, da se stališče ZDA glede vstopa LR Kitajske v OZN ne bo spremenilo, čeprav si washintgonska vlada želi izboljšati odnose s pekinškO. Rogers je to stališče utemeljil, češ da Peking vztraja pri zahtevi, da izključijo nacionalistično Kitajsko iz svetovne organizacije. Formoza pa je — po mnenju državnega sekretarja — «odličen član OZN».

PO NAPADIH POLICIJE NA DELAVCE V MARGHERI

Sindikati v Benetkah zahtevajo preiskavo ministrstva za delo

Stanje hudo ranjenega delavca se izboljšuje

BENETKE, 6. — Pokrajinska tajništva CGIL, CISL in UIL so objavila sporočilo v zvezi z hudimi incidenti, ki so nastali v Mestrah in Margheri v preteklih dneh zaradi policijskega napada na stavkajoče delavce. V sporočilu beneške sindikalne organizacije zahtevajo preiskavo ministrstva za delo o dogodkih, odstranitev odgovornih funkcionarjev za javni red, razorožitev policije in njeno odstranitev ob delavskih sporih. Nato sporočilo govori o spopadih, ki so bili v prejšnjih dneh med delavci in policijo in poudarja, «da je policija posredovala brez nobenega vzroka ter na premišljen in brutalen način».

Potem, ko tri sindikalne organizacije omenjajo sporazum, ki je bil dosežen s prizadetimi podjetji in ki so ga naknadno delavci soglasno odobrili, dodaja, da predstavljajo hudi dogodki v Margheri novo dejanje represije, ki je še v teku, in da vse reakcionarne sile v državi hočejo ustaviti kolo napredka delavskega razreda in s tem premakniti na desno socialni, politični in gospodarski položaj v Italiji. Reakcionarne sile, pravijo sindikati, hočejo odvzeti sindikatom pravice, ki so si jih priborili v zadnjih letih.

Sporočilo se zaključuje, da je bila splošna stavka 5. avgusta v beneški pokrajini odločen dokaz volje vseh delavcev, da se uprejo in premagajo te naklepe.

Po nekaj izredno vročih dneh se je v Margheri ponovno vrnil mir. Delavci «pomožnih» kovinarskih industrij v Margheri so imeli danes skupščino, na kateri so jim sindikalni predstavniki obrazložili izboljšanja, ki so jih dosegli s pogajanji z delodajalci. Po včerajšnji splošni stavki so bile danes vse tovarne in trgovine odprte, jutri pa bodo prišli delati tudi delavci podjetij, ki so stavkali zaradi izboljšanja plač.

Iz Benetk poročajo, da se zdravstveno stanje delavca Bruna Bertolozza, ki je bil ranjen v trebuh, ko je policija streljala na delavce, izboljšuje. Zdravniki pravijo, da je delavec dobro prestal kirurški poseg. Sodnijska oblast je v zvezi s tem dogodkom uvedla preiskavo. Državni pravdnik je izjavil, da ko je prišlo do streljanja, sta bila z brigadirjem še dva karabinjerja. Zato, je dejal državni pravdnik, bo treba sedaj ugotoviti, kdo od njih je sprožil strele, ki so hudo ranili Bertolozza in lažje še enega delavca. Sodišče in kvestura še nista sporočili imen dveh karabinjerjev in podčastnika.

Oddelki kamboške vladne vojske so našli trupla kakih petsto oseb, ki so baje umrli pod bombami letalstva med napadom na mestece Sre Khlong. Žrtve bombardiranja je general Lon Nol, predsednik vlade v Phnom Penhu, takoj proglasil za «komuniste». Vojaka, ki ju vidimo na sliki, si pokrivata obraz, da bi se obvarovala pred smradom trupel v razkroju

DIPLOMATSKA DEJAVNOST ZA REŠITEV BLIŽNJEVZHODNE KRIZE

Zaključen arabski vrh v Tripolisu Jarring je že začel posvetovanja

Razgovori med Izraelom, ZAR in Jordanijo se bodo verjetno začeli okrog 15. avgusta

TRIPOLIS, 6. — V libijskem glavnem mestu se je zaključila konferenca zunanjih in obrambnih ministrov petih arabskih držav, ki so se sestali, da bi proučili razvoj bližnjevzhodne krize. Konference so se udeležili, kot je znano, zastopniki Libije, ZAR, Jordanije, Sudana in Sirije.

Po zaključku konference je libijski zunanji minister objavil poročilo, v katerem pravi, da so na zasedanju dosegli «nekaj važnih sklepov, ki bodo zboljšali arabski vojaški položaj ter pripomogli k osvoboditvi arabskih ozemelj». Jordanski zunanji minister Atalah je pa dejal, da je bila konferenca «zadovoljiva, tudi če verjetno ne bo imela takojšnjih posledic nad položajem na Bližnjem vzhodu» Jordanski predstavnik je tudi izrazil zadovoljstvo zaradi ponovnega začetka Jarringove misije, pojasnil pa je, da njegova vlada ne misli vsiliti pristanka na prekinitev ognja tudi palestinskim gverilcem. Glede konference je Atalah še pojasnil, da je bila razprava posvečena predvsem vojaškim problemom ter da ameriška mirovna pobuda ni bila na dnevnem redu.

V New Yorku so se včeraj sestali predstavniki štirih velesil (ZDA, SZ, Velike Britanije in Francije), ki so formalno podprli ponoven začetek Jarringove posredovalne misije med Arabci in Izraelci. Po dolgotrajnem zasedanju so izdali poročilo, ki pravi, da so «predstavniki štirih velesil razpravljali o razvoju položaja, ki je ugoden za ponoven začetek misije Jarring. Izrazili so svoje zadovoljstvo nad tem razvojem. Razprava je bila plodna. Štirje so se dogovorili, da bodo poslali poročilo generalnemu tajniku OZN. Štirje bodo nadaljevali posvetovanja, prihodnji sestanek stalnih predstavnikov pa bo 19. avgusta.»

V diplomatskih krogih OZN pričakujejo, da se bodo posredni razgovori med Arabci in Izraelom začeli sredi avgusta. V prvi fazi izvajanja Rogersovega načrta si bo moral veleposlanik Jarring zagotoviti pristanek Egipta, Jordanije in Izraela na popolno izvajanje resolucije varnostnega sveta novembra 1967. Kot je znano, predvideva resolucija umik Izraelcev z zasedenih ozemelj ter priznanje pravice bližnjevzhodnih držav, da živijo v miru v varnih in priznanih mejah. Resolucija predvideva tudi pravično rešitev problema palestinskih beguncev.

Jarring bo nato obvestil U Tanta o pristanku treh držav, ki bodo morale določiti svoje predstavnike na razgovorih, ki bodo potekali pod pokroviteljstvom švedskega diplomata. Tri države bi morale tudi formalno potrditi, da je namen razgovorov doseči sporazum o pravičnem in trajnem miru, ki naj sloni na recipročnem priznanju suverenosti, ozemeljske nedotakljivosti in politične neodvisnosti Jordanije, ZAR in Izraela.

Jarring je medtem že začel posvetovanja predvsem glede vprašanja ravni, na kateri naj bodo pogajanja. Kot se je zvedelo, bi diplomat želel, da bi se razgovorov udeležili zunanji ministri. Treba bo tudi določiti sedež in datum razgovorov; glede sedeža kaže, da Izrael predlaga Nikozijo, kjer je glavni štab OZN za Bližnji vzhod, medtem ko naj bi Arabci in ZDA želeli, da bi bila pogajanja v New Yorku.

«Ljudska fronta za osvoboditev Palestine — glavno poveljstvo» je danes objavilo poročilo, v katerem odobrava sklep Egipta, da sprejme ameriški mirovni načrt o Bližnjem vzhodu. Poročilo izraža popolno podporo organizacije predsedniku Naserju ter obsoja «besedni ekstremizem» nekaterih arabskih krogov. To je že tretja palestinska organizacija, članica centralnega komiteja odporništva, ki izrazi svojo podporo Naserjevi politiki do Rogersovih predlogov. Drugi dve organizaciji, ki sta se izrazili za Naserja, sta «akcijska organizacija za osvoboditev Palestine» in «arabska organizacija Palestine».

Egitovski zunanji minister Riad je dospel danes v Istanbul, kjer se bo sestal s svojim turškim kolegom Caclayangilom, s katerim bo izmenjal mnenja o razvoju bližnjevzhodne krize. Riad je dospel v Turčijo iz Sofije, kjer je imel razgovore z bolgarskimi voditelji.

Izraelska letala so tudi danes bombardirala egiptovske vojaške položaje ob Sueškem prekopu. V Kairu trdijo, da je protiletalsko topništvo sestrelilo izraelski lovski bombnik tipa «skyhawk».

Bruce nadaljuje po stari poti

Pogajanja za Vietnam v popolnem zastoju tudi po imenovanju novega načelnika delegacije ZDA

PARIZ, 6. — Veleposlanik David Bruce, novoimenovani načelnik ameriške delegacije na pogajanjih za Vietnam, se je udeležil danes svoje prve seje konference v Parizu, kjer so še štiri odposlanstva sestala oseminsedemdesetič. Bruce, ki je star 72 let ter izredno izkušen diplomat (sicer že v pokoju), je dospel v francosko glavno mesto pretekli ponedeljek.

David Bruce

Kljub novemu načelniku pa ostaja stara pesem konference vedno ista: medsebojne obtožbe in popolna nepopustljivost. Današnji nastop Davida Brucea se ni niti za las razlikoval od nastopov, ki so jih pred njim imeli Averell Harriman (ki je vodil pogajanja za časa Johnsona), Henry Cabot Lodge in Philip Habib. Priletni diplomat je izrazil upanje v «politično ureditev» spora ter pozval nasprotno stran, naj opusti stališče «predhodnih pogojev». Istočasno je izrazil pripravljenost razpravljati o vseh predlogih, ki so bili doslej javno ali zasebno izrečeni.

S tem je torej odpadlo tudi zadnje, pa čeprav dokaj pičlo upanje, da bo skušal novi načelnik delegacije ZDA z novimi stališči in predlogi premakniti konferenco z mrtve točke, potrjena pa je bila domneva, da Nixon nikakor ne računa na pariško konferenco za rešitev spora, pač pa da vidi edini izhod tolikO opevani, do sedaj pa kljub uradnim izjavam popolnoma neuspešni «vietnamizaciji».

To je tudi mnenje desetih ameriških demokratičnih senatorjev, ki so poslali Davidu Bruceu pismo, v katerem ga pozivajo, naj odstopi, ker da ga Nixon ni poslal v Pariz, da bi iskal mir, pač pa le «v okviru diverzantske akcije». To stališče utemeljujejo senatorji z izjavami, ki jih je dal predsednik Nixon na zadnji tiskovni konferenci pretekli teden, ko je zavrnil možnost ustanovitve koalicijske vlade v Sajgonu. To pa preprečuje seveda vsakršen dialog z drugo stranjo, ki postavlja kot pogoj za diskusijo prav koalicijsko vlado, ki naj zamenja sedanjo sajgonsko vladno garnituro.

Ameriško letalo sestreljeno nad Sev. Vietnamom

HANOJ, 6. — Radio Hanoj je sporočil, da so severnovietnamske oborožene sile sestrelile danes nad pokrajino Hoa Binh ameriško izvidniško letalo. Po poročilih radia je bilo doslej sestreljenih nad Severnim Vietnamom 3.359 ameriških letal.

ZJUTRAJ SREČANJE POLITIČNIH TAJNIKOV STRANK LEVE SREDINE

Pogajanja brez oddiha in sporazum ali zaostritev obstoječih nasprotij

Socialdemokratsko vodstvo zahteva, naj se prizna PSU politična teža, ki jo ima v deželi in Trstu, se pravi podpredsedniško mesto v pokrajinskem odboru in še novo porazdelitev mest v tržaškem občinskem odboru

Položaj se pred današnjim jutranjim srečanjem med političnimi tajniki tržaških strank leve sredine (KD, PSU, SSL, PRI in PSI) zapleta. Že sam sestanek na «vrhu», ki je bil prvotno sklican za včeraj zvečer, je bil na zahtevo socialdemokratov prenesen na danes. PSU je namreč sklicala pri Sv. Soboti sejo svojega vodstva, da preveri nastali položaj in določi nadaljnje zadržanje stranke do ostalih partnerjev.

Kot se bralci spominjajo, je bil po dolgi nočni seji med predstavniki «peterice» v noči od torka na sredo sklenjen sporazum o programu pokrajinske uprave, a so se pojavila ostra nasprotja glede zastopstva posameznih strank v pokrajinskem oziroma tržaškem občinskem odboru, se pravi o njihovi sestavi. Spor je zadeval spet predvsem PSI na eni PSU na drugi strani, medtem ko so delegacije ostalih strank ostale nekje na sredi in skušale, kolikor je bilo v njihovi moči, opravljati vlogo posrednikov.

Socialdemokrati so namreč že od vsega začetka zahtevali, naj se upošteva njihova dejanska teža po volilnih izidih, in s tem dejansko preklicali sporazum, sklenjen januarja lani, glede tržaškega občinskega odbora. V slednjega bi moral namreč vstopiti republikanski odbornik in to na račun socialdemokratskega predstavništva, socialisti pa so šli na pogajanja z načelnim stališče, da se morajo sporazumi, podpisani januarja letos, spoštovati v celoti in da, zaradi političnega pomena naprednejše usmeritve koalicije, pripada podpredsedniško mesto v pokrajinskem svetu socialistu Lucijanu Volku. Tej zahtevi so se socialdemokrati odločno uprli in pogajanja so ob tej zapreki obstala.

Včeraj zjutraj je bil narejen še nov poskus posredovanja z dvostranskimi srečanji pred napovedanim večernim «vrhom» med predstavniki peterice, toda teh neformalnih razgovorov so se udeležili socialisti, republikanci in demokristjani, ne pa socialdemokrati. Ti so, nasprotno, napovedali, da so za večer sklicali sejo svojega vodstva, zaradi česar je bil «vrh» prenesen «iz tehničnih razlogov» na danes zjutraj.

Socialdemokratsko vodstvo se je sestalo na sedežu pri Sv. Soboti in po enourni razpravi soglasno odobrilo resolucijo, v kateri «odobrava zadržanje predstavništva PSU na pogajanjih in prispevek k formulaciji levosredinske politike v izvoljenih organih in njihove slučajne sestave». Vodstvo je dalo nato delegaciji PSU mandat, naj nadaljuje pogajanja «na osnovi političnih smernic, ki so doslej prišle na dan, upoštevajoč politično težo PSU na vsedržavni, deželni in krajevni ravni».

Kljub meglenosti izjave, ki je značilna za vsa stališča levosredinskih strank v tem obdobju pogajanj in iskanja možnih kompromisov, jasno izhaja, da zahtevajo socialdemokrati, naj se jim prizna «politična teža», kar pomeni, kot je poudaril eden izmed članov vodstva PSU, da je stranka «druga po volilni moči med levosredinskimi strankami v deželi in Trstu» in ji torej pritične «ustrezno zastopstvo», torej «mesto podpredsednika v pokrajinski upravi in še kaj».

Da je zahteva PSU postavljena v še kar ultimativnem tonu priča besedica «slučajna» sestava odborov, jasen namig na možnost, da pride do ostrejših nasprotij in na drugo rešitev, ki bi ne bila levosredinska.

Vsekakor pa bodo na ta vprašanja odgovorili tajniki strank leve sredine še danes, saj kaže, da so demokristjani in socialisti pripravljeni na nov «tour de force» do poznega večera ali celo noči, za dosego končnega sporazuma.

Zdravstveni funkcionar tržaške občine sporoča stanje nalezljivih bolezni v obdobju med 27. julijem in 2. avgustom 1970: 1 primer škrlatinke; 1 primer ošpic (izven tržaške občine), 3 primeri noric (eden od katerih izven občine), 2 primera oslovskega kašlja, 7 primerov epidemskega parotitisa, 1 primer rdečke, 5 primerov garij (vsi izven občine), 5 primerov infekcijskega vnetja jeter (eden izven občine), 1 primer otroškega katarja v črevesju (gastroenteritisa) in en primer akutnega sklepnega revmatizma.

IZ MESEČNEGA PREGLEDA O GIBANJU CEN

Tudi v preteklem juliju na Tržaškem znatna podražitev življenjskih stroškov

Nekoliko nižje cene samo pri sadju in povrtnini - Gorivo čedalje dražje: ali bo metan prinesel rešitev?

Statistična služba pri poveljstvu mestnih stražnikov je zbrala in objavila podatke o gibanju cen na Tržaškem v preteklem juliju. Kakor običajno, izhaja tudi iz zadnjega poročila, da se cene za najrazličnejše blago postopoma dvigajo, medtem ko postaja sezonsko ali drugačno popuščanje kotacij čedalje bolj redko. V juliju so cene na splošno doživele večji ali manjši vzpon, posebno pa so narasle cene premogu, drugim gorivom ter ribam, medtem ko so popustile samo cene sadju in povrtnini. Ker so tovarnarji skrčili običajne popuste, ki jih dovoljujejo pri nakupu pralnih praskov v večjih konfekcijah, se je bistveno dvignila tudi cena pravkar navedenim proizvodom. Tako imenovane «izredne ponudbe» prehrambenega in drugega drobnega blaga so naletele na precejšnje odobravanje pri gospodinjah. Na trgu s kruhom so v juliju zabeležili znatno skrčenje proizvodnje, kar pripisujejo poletnim počitnicam, poletnemu premoru na šolah in deloma tudi postopnemu prehajanju prebivalstva na drugačen način prehrane, kar zadeva povpraševanje po kruhu pa je anketa ugotovila, da je najbolj razširjena potrošnja blaga po ceni od 170 do 260 lir kilogram. Toda tudi boljše vrste kruha imajo širok krog odjemalcev, saj proizvajajo pekarne kar 45 odst. celotne dnevne količine kruha iz vrst, katerih cena gre od 280 do 600 lir za kilogram.

Iz podrobnejšega pregleda o gibanju cen prehrambenim izdelkom na Tržaškem povzemamo, da je goveje meso na splošno ohranilo prejšnje cene, razen v posameznih mesnicah. Prodaja se je na splošno zmanjšala, in to prav v trenutku, ko je prispela prva pošiljka svežega mesa iz Argentine, ki so ga pripeljali v Trst v posebnih hlajenih konteinerjih. Tudi cene teletini so ostale v juliju nespremenjene v prodaji na debelo, medtem ko se je blago v prodaji na drobno ponovno podražilo. Teletina holandskega izvora je pridobila 30 lir pri kilogramu, povpraševanje po njej pa se še vedno stopnjuje. Cena perutnini, ki je v juniju nekoliko popustila, je v preteklem mesecu ponovno dosegla prejšnjo višino. Cena kuncev v tržaških mesnicah je še vedno čvrsta, medtem ko povpraševanje po svinjskem mesu popušča.

Cena jedilnemu olju se je v juliju ponovno dvignila, in sicer tako kar zadeva oljčno, kakor tudi semensko olje. V prodaji na drobno se novi poviški do konca julija niso odrazili, krajevni opazovalci pa menijo, da se bo to najbrž zgodilo v najkrajšem času. Na trgu z maslom se tudi že čuti pritisk cene navzgor, in to velja tudi za «konkurenčno postavko margarina».

Poprečna cena surovi gnjati je v juliju občutno narasla, medtem ko so drugi prekajeni mesni izdelki ohranili prejšnje kotacije. Na tržišču se že čuti vpliv najnovejšega vladnega ukrepa o zaščiti proizvodnje surove gnjati iz Parme in kraja San Daniele del Friuli. Med konserviranimi proizvodi so v juliju nekoliko pridobile na ceni nekatere vrste tune, pri proizvodih, v katerih nastopata kot sestavina paradnižnik ali paradižnikova mezga, pa težijo cene navzgor zaradi pičlega pridelka paradižnikov v letošnji sezoni. Končno naj s tega področja zabeležimo nov skok v ceni marmelade, kar nekateri pripisujejo širokim nakupom tega blaga v sosedni Jugoslaviji.

Na trgu z jajci niso v juliju zabeležili nobenih posebnih premikov. Potrošnja mleka je občutno narasla, razpoložljivost pa je bila azdovoljiva tudi zaradi živahnega uvoza iz Jugoslavije in Zahodne Nemčije. Cene so ostale nespremenjene in le pri evaporiranem mleku so zabeležili rahel povišek. Kar zadeva druge mlečne izdelke pa so v juliju zabeležili rahlo popuščanje pri siru vrste «latteria». Tržišče s stročnicami je bilo v juliju razmeroma mirno. Tovarnarji so bili na splošno previdni v pričakovanju nove letine. Domačega fižola ni več na trgu, na razpolago pa so še znatne količine fižola iz Kenije in Španije. Med žitaricami so v juliju nekoliko pridobile na ceni nekatere boljše vrste riža, medtem ko so druge vrste nasprotno popustile. Na trgu z vinom so se podražile boljše vrste, zlasti vina v steklenicah, medtem ko je običajno konsumno vino ohranilo prejšnje kotacije. Potrošnja sladkorja se stalno veča, domača proizvodnja pa je začela zaostajati za naraščajočimi potrebami tržišča. Tovarnarji zahtevajo nov povišek cene za sladkor v prodaji na drobno.

V juliju je na splošno primanjkovalo svežih rib in zato so cene v tržaških ribarnicah vidno poskočile. Ob «sušnih» dneh so morale gospodinje odšteti za kilogram navadnih sardonov do 500 lir. Na slabo preskrbovanje tržaškega ribjega trga je pripomogel tudi val turistov na jugoslovanske plaže, tako da je morala sosedna republika skrčiti svoje dobave ribjega ulova tujini.

Na občinski tržnici na debelo so nekatere vrste sadja in povrtnine v juliju nekoliko popustile v ceni, medtem ko so druge ohranile čvrste kotacije, in sicer predvsem zaradi povišanih proizvodnih stroškov. Dobave krajevnih pridelkov in pridelkov od uvoza so se v juliju skrčile, na trg pa so prispele pre pošiljke grozdja. Letina tega blaga bo letos po vsej verjetnosti nad poprečjem.

Cene milu in raznim pralnim praškom so ostale v juliju v glavnem nespremenjene, tovarnarji pa so, kakor omenjeno, zmanjšali razne popuste, kar ustreza dejanski podražitvi blaga. Tržišče z gorivom je bilo precej nestanovitno, končne cene pa kažejo občutno podražitev koksa, drv za kurjavo in drugih vrst goriv. Vse kaže, da bodo v kratkem te vrste blaga doživele ponovno podražitev. Tržaški potrošniki si glede tega mnogo obetajo od raztegnitve plinovoda na naše področje. Napovedano je, da bo prvi metan lahko prispel na naše področje še v tem letu.

● *Vladni komisar* prefekt dr. Cappellini je včeraj sprejel na vljudnostnem obisku novega generalnega konzula Italije v Kopru dr. Onofria Messino.

Izleti

ZVEZA PARTIZANOV NA OPCINAH priredi 9. avgusta izlet s tovariškim srečanjem na Nanosu in sicer na grobnico padlih, kjer bo počastitev njihovega spomina s položitvijo venca, potem k Vojkovi koči in k razgledni točki.

Obveščamo, da je prevoz zagotovljen z avtobusom. Ker je še nekaj prostorov na razpolago, prosimo tiste, ki bi radi šli na izlet z avtobusom, da se takoj vpišejo. Cena vožnje in hrana je 2.200 lir. Kdor potuje z zasebnim avtomobilom naj se pravočasno vpiše v seznam izletnikov in to zaradi naročila hrane, za katero je cena 1.200 lir (čevapčiči in kosilo). Vpisovanje je pri tov. Renerju na Opčinah, Proseška št. 6, tel. 611-831. Odhod ob 8.30 z Brdine.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 7. avgusta
KAJETAN

Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 20.26 — Dolžina dneva 14.31 — Luna vzide ob 11.05 in zatone ob 22.13

Jutri, SOBOTA, 8. avgusta
MIRAN

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 31,6, najnižja 22,3, ob 19. uri 28,6, zračni tlak 1016,6 rahlo pada, veter 5 km severozahodni, vlaga 65 odst., nebo 2/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,3 stop.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 6. avgusta 1970 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 15 oseb.

UMRLI SO: 72-letni Costantino Donnini, 57-letna Ottavia Cherti, 79-letna Pasqua Paladin vd. Selibara, 51-letna Giorgina Gherdol por. Kozina, 61-letni Luigi Canciani, 82-letna Vittoria Metton vd. Sigulin, 65-letni Bruno Gorenz, 60-letni Giulio Gregorin, 85-letna Dorotea Mandl vd. Bensi, 66-letni Pietro Turella, 68-letni Giordano Terzon, 79-letni Marco Rodighiero, 37-letni Giovanni Mocibob, 71-letni Luciano Cattaruzza, 87-letna Anna Tomasich vd. Grando.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

All'Angelo d'Oro, Goldonijev trg 8. Cipolla, Ul. Belpoggio 4. Ai due Lucci, Ul. Ginnastica 44. Miani, Miramarski drevored 117 (Barkovlje).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14. Manzoni, Largo Sonnino 4. INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2. Ai Gemelli, Ul. Zorutti 19/c.

Gledališča

POLITEAMA ROSSETTI

V gledališču Politeama Rossetti nadaljujejo s ponovitvami predstav v okviru «Festivala operete 1970». Nocoj ob 21. uri bo peta, predzadnja, predstava operete «Dežela zvončkov». Zasedba je ista kot v prejšnjih izvedbah.

Jutri, vedno ob 21. uri, bo četrta predstava operete «Pri belem konjičku».

Pri glavni blagajni v Pasaži Protti (tel. 36-372) so na razpolago vstopnice za nocojšnjo, jutrišnjo in nedeljsko, zadnjo, predstavo operete «Dežela zvončkov», ki bo ob 18. uri.

Kino

MIRAMARSKI PARK

Predstave «Luči in zvoki»: ob 21. «Der Kaisertraum von Miramar» v nemščini; ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.

Avtobus «M» iz Barkovelj (postajališče avtobusa «6») od miramarskega parka in obratno pred vsako predstavo in po njej.

Nazionale — Zaprto zaradi dopusta.
Eden 16.30 «La notte dei morti viventi». Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice — Zaprto zaradi dopusta.
Grattacielo 16.30 «Per favore, non toccate le vecchiette!». Technicolor.
Excelsior 16.00 «Un marito... ideale». Dal film «Cuori infranti». Nino Manfredi. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz 16.30 «Nel paradiso terrestre, io vivo come Eva». Heaston Coler. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 16.30 «Ecce homo» (I sopravissuti). Philippe Leroy, Irene Papas. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16.00 «Catherine, un solo possibile amore». G. Precot, V. Hool. Colorscope. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Aurora 16.30 «Il californiano». Charles Bronson. Technicolor. Zadnji dan.
Cristallo 16.30 «Odissea sulla Terra». Cinemascope. Technicolor.
Capitol 16.30 «Io sono perversa». P. O'Neal. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Come, quando, perchè». Philippe Leroy, Horst Bucholz, Daniele Gualbert. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Impero — Zaprto zaradi dopusta.
Vittorio Veneto 17.00 «Super colpo da 7 miliardi». Technicolor.
Ideale 16.30 Samo danes «Colpo doppio del camaleonte d'oro». Mark Damon, Magda Kanopka. Technicolor.
Astra 16.30 «Montecristo 70». Technicolor.
Abbazia 16.30 «Amare per vivere». Marie F. Boyer, Pierro Vaneck. Pesem poje Dalida. Strogo prepovedano mladini pod 18. letom. Technicolor.

KINO NA OPČINAH

danes ob 18. uri barvni film:
IN DUE SI IN TRE NO
Igrajo: Peggi Ashcroft in Paul Rogers.

Šolske vesti

IZREDNI ROK ZA IZPIT IZ LATINSČINE

Ravnateljstvo nižje srednje šole «Ivan Cankar» sporoča, da bo 15. septembra izpit iz latinščine.

K izpitu se lahko predstavijo:

a) dijaki, ki so uspešno opravili zaljučni izpit letos ali v prejšnjih letih in želijo dopolniti z latinščino zaključno spričevalo;

b) dijaki, ki so se predstavili k izpitu iz latinščine v poletnem roku, pa ga niso izdelali.

Prošnjo na nekolkovanem papirju je treba nasloviti na ravnateljstvo in jo vložiti do 5. septembra.

Popravni izpiti se bodo pričeli v ponedeljek, 7. septembra 1970.

Ravnateljstvo državnega znanstvenega liceja «France Prešeren» v Trstu javlja, da se pričnejo vsi popravni izpiti v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1969/1970 na znanstvenem liceju, višji gimnaziji in klasičnem liceju 7. septembra 1970 ob 8.30 s pismeno nalogo iz slovenščine.

Razpored ostalih pismenih in ustnih izpitov bo pravočasno objavljen na oglasni deski šole.

Ravnateljstvo slovenske drž. srednje šole «Fran Levstik» na Proseku z oddeljenimi razredi v Sv. Križu sporoča, da se bodo pričeli vsi popravni izpiti v jesenskem roku šolskega leta 1969/1970 7. septembra 1970.

Ravnateljstvo državne srednje šole «Srečko Kosovel» na Opčinah sporoča, da se začnejo letošnji popravni izpiti v ponedeljek, 7. septembra 1970, ob 8.30. Razpored pismenih in ustnih izpitov bo objavljen na oglasni deski v šoli.

VČERAJ OTVORITEV LESNEGA VELESEJMA V CELOVCU

Dežela je zastopana na velesejmu že sedmič s svojim paviljonom

Letos je deželna razstava posvečena gradbenemu materialu in še posebno marmorju

Včeraj je avstrijski minister za kmetijstvo in gozdove dr. Oskar Weihs uradno odprl 19. letni velesejem v Celovcu, ki je že postal evropskega pomena na lesnem področju. Na njem namreč prikazujejo proizvodnjo lesa od gozda do končnih izdelkov. Poleg tega je velesejem važno gospodarsko stičišče med Koroško, Furlanijo - Julijsko krajino in Slovenijo. Otvoritvene slovesnosti se je udeležilo tudi odposlanstvo naše dežele, ki ga je vodil odbornik Varisco. Odposlanstvo je spremljal generalni italijanski konzul za Koroško Marcantonio Venier, ki je zastopal tudi italijanskega veleposlanika. Navzoči so bili predsednik tržaške trgovinske zbornice dr. Romano Caidassi, predsednik odbora za propagando komtur Padoa, predsednik avtonomne pristaniške ustanove dr. Mario Franzil, predstavnik tržaške občinske uprave dr. Giulio Chicco, podpredsednik trgovinske zbornice v Gorici Luciano Sacchetti in njen glavni tajnik dr. Zurco, avstrijski delegat za zunanjo trgovino v Trstu dr. Erkhard Strasser in avstrijski delegat za zunanjo trgovino v Milanu dr. Egon Metzl.

Minister Weihs je v svojem otvoritvenem govoru poudaril važnost lesne industrije in obrti za avstrijsko gospodarsko ter rekel, da je italijansko tržišče bistveno za avstrijski izvoz lesa in lesnih izdelkov. Italija namreč odkupi nad 60 odstotkov vsega avstrijskega rezanega lesa in največ ga uporabi ravno Furlanija - Julijska krajina.

Drugi govorniki so poleg avstrijskih notranjih vprašanj poudarili važnost italijansko - avstrijskega srečanja za trgovino z lesom, ki bo čez nekaj dni.

Govorom je sledil ogled velesejma. Oblasti in gospodarstveniki so si podrobno ogledali stalni paviljon dežele Furlanije - Julijske krajine, pri čemer so se še posebno zanimali za keramiko ter za razne vrste marmorja, ki so mu letos posvetili mnogo pažnje. Deželna uprava namreč zasledje gospodarsko politiko prodiranja na avstrijski trg z gradbenim materialom in še posebno z marmorjem. Zato so priredili letošnjo razstavo pod geslom «gradbeni material». Načrte za paviljon je pripravil arh. Sgobbino, zgradilo pa ga je podjetje Opla - Madrasotti. Razni proizvodi so zelo smotrno razstavljeni, tako da pritegujejo pozornost obiskovalcev. Ob vhodu v paviljon je velik deželni prapor z grbi vseh pokrajin naše dežele. V notranjosti so razstavljeni parketi, keramika, ploščice, preproge, mozaik itd. Poleg tega pa so na stenah izobešeni razni diapozitivi, ki opozarjajo na lepoto turističnih krajev.

Odbornik Varisco je sprejel v paviljonu oblasti in prisrčno pozdravil ter izročil ministru Weihsu deželno zastavico, celovškemu županu, Aussenwinklerju, ki je tudi predsednik velesejma, pa železen zglavnik, izdelek furlanske obrti. Odbornik je rekel, da pomeni ta dar znak prijateljstva med prebivalstvom na obeh straneh meje.

Še prej je predstavnik deželne uprave sprejel goste v paviljonu ESA, (ustanove za razvoi obrti) ki je tokrat že drugič na velesejmu. V paviljonu razstavljajo konzorciji pohištvenih mizarjev iz Trsta, Mansana, Sutria in Gorice. Kasneje se je Varisco udeležil delovnega kosila z ministrom Weihsom in z ministrom za prevoze Fruehbauerjem. Na tem kosilu so razpravljali o prevozih, cestnih zvezah itd., ki se še posebno tičejo Koroške in Furlanije - Julijske krajine. Zvečer je bil deželni predstavnik na sprejemu, ki ga je na županstvu priredil celovški župan.

Letos se udeležuje velesejma tudi odbor za enotno propagando iz Trsta s svojim paviljonom, ki prikazuje zlasti tranzit lesa skozi pristanišče. 10. t.m. pa bo na velesejmu dan naše dežele. Ob tej priložnosti bo v hotelu Moser tiskovna konferenca, na kateri bodo pojasnili razloge deželne udeležbe na velesejmu. Poleg tega bo obravnaval odbornik Varisco s časnikarji tudi trgovinska, gospodarska in prometna vprašanja. Končno priredi dežela za avstrijske gospodarstvenike in oblasti v istem hotelu sprejem.

V OKVIRU «POSEBNE OPERACIJE» ALPE-ADRIA 1970

Dovoljenje za izmenjavo 3.600 milijonov lir blaga

Kako je treba sestaviti prošnje - Kaj se sme uvažati in izvažati

Urad za zunanjetrgovinske posle pri generalnem vladnem komisariatu za deželo Furlanijo-Julijsko krajino obvešča, da je ministrstvo za zunanjo trgovino sporazumno z jugoslovanskimi oblastmi sklenilo dovoliti tudi v letu 1970 izmenjavo blaga med italijanskimi in jugoslovanskimi obmejnimi področji v okviru «posebne operacije» Alpe - Adria. Vrednost blaga, ki se bo lahko izmenjalo v okviru te «operacije», znaša 1 milijardo 800 milijonov lir v vsako smer.

Za uvoz jugoslovanskega blaga na italijansko ozemlje velja naslednji spisek: sadje in povrtnina (sveža, konservirana, suha, pulpe) in gozdni pridelki razen gob, semena 200 mil. lir; zmrznjeno sadje in povrtnina 50 mil.; zdravilna zelišča, rezana pesa in mak 100 mil.; sadni sokovi 80 mil.; sveže neustekleničeno mleko 150 mil.; izdelki iz svežega mleka 80 mil.; škrob 40 mil.; vino in druge alkoholne pijače 50 mil.; mineralna voda 5 mil.; pivo 5 mil.; tropine 40 mil.; suho, prekajeno in soljeno meso 120 mil.; goveja živina in meso 100 mil.; konji za delo in za zakol 60 mil.; odpadki od zaklanih svinj razen črev, perje in drugi živinski odpadki 30 mil.; usnjarski odpadki 10 mil.; kemični proizvodi 100 mil.; industrijske maščobe razen loja 50 mil.; papir in lepenke 40 mil.; lesna galanterija, pohištvo in drva za kurjavo 100 mil.; kovinski izdelki 60 mil.; električni material 20 mil.; odpadki iz plastične mase 20 mil.; kraški kamen in kamen za gradbeništvo 50 mil.; premog 50 mil.; izdelki domače obrti, avtomobilske tapete 20 mil.; cvetje 10 mil.; bombažne tkanine, konfekcija in pletenine 80 mil.; ribja predjed 10 mil.; sirek ali sirkove metle 35 mil.; steklena embalaža 35 mil.; gumijasti izdelki in proizvodi iz kavčuka po razpoložljivosti. Skupaj 1.800 milijonov lir.

Za izvoz italijanskega blaga na jugoslovanska področja pa velja naslednji spisek: stroji, tehnične naprave, instrumenti in nadomestni deli 190 mil.; električne naprave in material 200 mil.; izdelki iz železa in drugih kovin, razno orodje 280 mil.; kemični in farmacevtski proizvodi, barve, laki, kozmetični izdelki, izdelki iz gume in plastične mase 200 mil.; rekviziti za pisarne, risarski in pisarniški pribor 125 mil.; galanterijski izdelki 165 mil.; sadje in povrtnina 110 mil.; stroji, motorji, nadomestni deli za vozila, kolesa, avtomobilski plašči 150 mil.; športni izdelki, rekviziti za lov in ribolov, fotografski material 60 mil.; alkoholne pijače 20 mil.; izdelki iz stekla in keramike 40 mil.; tkanine, pletenine, konfekcije, vlakna in predivo 150 mil.; papir in papirni izdelki 50 mil.; cvetje 60 mil. Skupaj 1.800 milijonov lir.

Zunanjetrgovinski urad pri generalnem vladnem komsiariatu naglaša, da imajo pravico opraviti posle v zvezi s to operacijo le tiste gospodarske organizacije, ki imajo svoj legalni sedež v tržaški, goriški, videmski in pordenonski pokrajini; ustrezne prošnje morajo prispeti na pristojen urad najkasneje do 12. septembra letos; prošnje, ki bi prispele po tem datumu, se bodo upoštevale le v primeru, da bi bili posamezni določeni kontingenti še nekriti; vsaka prošnja za uvoz se lahko nanaša na več blagovnih vrst, vendar pod pogojem, da gre za blagovne vrste iz iste kontingentirane postavke; vsaki prošnji naj operaterji dodajo merceološko potrdilo in dokazne listine, da gre za posel konkretnega značaja; za uvoz kmetijskih izdelkov, ki jih posebej obravnava sporazum Evropske gospodarske skupnosti, ostanejo v veljavi vsa ustrezna določila šesterice.

Padel je z lestve

Včeraj ob 6.10 so sprejeli na ortopedskem oddelku bolnišnice 50-letnega delavca Bruna Colombana iz Ul. Catalani 2, ki si je pri padcu z lestve zlomil desno stegnenico.

Colomban je delal v lesnem skladišču za tovarno «Gaslini» na tri metre visoki lestvi, ko je nenadoma izgubil ravnotežje in padel na tla. Zdraviti se bo moral približno 25 dni.

Sindikalne vesti

Kakor smo že poročali včeraj, bo v nedeljo po vsej državi in tudi v Trstu celodnevna stavka uslužbencev zasebnih avtobusnih podjetij. Stavkovno gibanje te stroke traja že sedem mesecev, ker nočejo delodajalci nič popustiti. Stavke se bodo ponovile tudi prihodnje nedelje.

Po sklenitvi vsedržavne pogodbe za trgovinske uslužbence so se sinoči pričela v Trstu pogajanja za njeno uveljavitev v naši pokrajini in za dopolnilno pokrajinsko pogodbo.

Za 18 mesecev odvzeto šofersko dovoljenje povzročitelju nesreče

Tržaška prefektura javlja, da so z nujnim postopkom odvzeli za dobo 18 mesecev šofersko dovoljenje Claudiju Bazzanelli, ki je zakrivil hudo prometno nesrečo s smrtnim primerom.

Nesreča se je pripetila predvčerajšnjim zvečer ob 20.30 na državni cesti Videm - Pordenon. Nepričakovano je 24-letni trgovski potnik Bazzanella, poleg katerega je sedel 23-letni študent Gaetano Bellon iz Trsta, izgubil oblast nad volanom, zaradi česar je njegov avto treščil v drevesa ob cesti in se preklal na dvoje. Bellon je med prevozom v bolnišnico podlegel hudim poškodbam, Bazzanello pa so zaradi izpaha kolka in drugih poškodb odpeljali v bolnišnico v S. Vito del Tagliamento, kjer so ga sprejeli s prognozo okrevanja v 25 dneh.

Občinska uprava sporoča, da so 5. t. m. izžrebali listke loterije občinske umetnostne razstave. Prvi izžrebani listek št. 9.715 bo dobil v nagrado risbo slikarja G. Amstici, drugi izžrebani listek št. 9.731 pa bo dobil oljnato sliko slikarja E. Sollazzija.

Dobitnika lahko dobita sliki v občinski palači soba št. 124 v delovnih urah, seveda z odgovarjajočim listkom. Slike, ki jih ne bo nihče prevzel v roku enega meseca, bodo po zakonu postale last občinske podporne ustanove.

Približno dva meseca se bo morala zdraviti 80-letna Adele Puzzer vd. Marsi iz Ul. Cattedrale 2, ki ji je preteklo soboto zdrsnilo na pragu vrat stanovanja. Zaradi ran po desnem stegnu in verjetnega zloma desne stegnenice so jo pridržali na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice.

Z avtom podrla priletnega moškega

Včeraj nekaj po 9. uri zjutraj je 84-letni Pasquale Cataldi iz Ul. Madonizza 4 prečkal izven prehoda za pešce pri poslopju št. 24 Ul Combi, ko ga je oplazil in podrl avto bianchina, ki ga je proti Ul. Franca vozila 35-letna Nivea Fiegl por. Mosetti iz Ul. Belsoguardo 34.

Zaradi zloma leve piščali se bo moral priletni Castaldi zdraviti na ortopedskem oddelku bolnišnice približno 20 dni.

SESTANEK V TREBENSKEM LJUDSKEM DOMU

Sinoči so domačini razpravljali z občinskimi predstavniki o smetišču

Razgreto ozračje in grožnje novih protestnih blokov, vendar pa tudi nekaj konkretnih obveznosti s strani občine

Sinoči je bil v Trebčah sestanek med domačini in predstavniki tržaške občine, odbornikoma Hreščakom in Vascottom, ter načelnikom oddelka za mestno čistočo inž. Tombesijem.

V Ljudskem domu je bilo nabito polno ljudi, seveda ne samo iz Trebč, saj je prizadetih več okoliških vasi. Po uvodnih besedah, s katerimi sta dva predstavnika spet ponovila zahteve vseh vaščanov in njihovo odločnost, da nadaljujejo s protestnimi akcijami, če občina ne prevzame takoj nekaj ukrepov, ki naj omilijo neznosno stanje celega predela Krasa, so spregovorili občinski predstavniki.

Ozračje se je kmalu razgrelo in letelo je več obtožb: s strani Trebencev in prebivalcev drugih prizadetih vasi na občinske predstavnike, katerim so očitali nezanimanje in prazne obljube, pa tudi s strani občinskih predstavnikov. Z ene in z druge strani, je bilo precej nerazumevanja, tako da se je sestanek zaključil v precej napetem ozračju in so prisotni zagotovili, da bodo če ne bo občina čimprej kaj ukrenila, ponovno prešli z demokratičnega razgovora k «nasilnemu» bloku ceste. Tokrat pa ne bo trajalo samo eno jutro, ampak več dni. Morda pa bodo občinske oblasti le kaj ukrenile, ker je na tem delu Krasa res postalo neznosno in je tudi v korist samega mesta, če se ta sramota čimprej odpravi. Več o sinočnjem sestanku bomo pisali jutri.

Tržaška hranilnica obvešča, da je odprt natečaj za zasedbo enega mesta slušatelja pri kolegiju študijske univerze v Padovi, ki ga je hranilnica dala na razpolago pod imenom «C. Ederle» za akademsko leto 1970—71. Na natečaj se lahko priglasijo študentje italijanski državljani s stalnim bivališčem v občinah, kjer deluje Tržaška hranilnica (Trst, Milje, Dolina, Repentabor, Devin-Nabrežina, Zgonik, Tržič, Doberdob, Fogliano-Redipuglia, Ronke, San Canzian d'Isonzo, San Pier d'Isonzo, Štarancan, Turjak in Gradež) in ki lahko dokažejo dober uspeh v šoli ter skromno gospodarsko stanje. Besedilo razpisa natečaja je na vpogled pri glavnem tajništvu hranilnice v Trstu. Priglasitve morajo prispeti najkasneje do 12. ure dne 12. septembra letos.

PISMA UREDNIŠTVU

Predsednik volišča štev. 191 zahteva popravek

V našem dnevniku smo 9. junija v poročilu o pokrajinskih volitvah 7. in 8. junija 1970 zapisali tudi sledeče:

«V Škednju je prišlo na volišču štev. 191 v Ul. dei Giardini do incidenta, ker je neki skrutinator Liste slovenske skupnosti govoril na volišču z nekim volivcem po slovensko. Predsednika je to zelo razburilo in je pozval skrutinatorja, naj neha govoriti po slovensko, češ da on tega jezika ne razume. Ker se skrutinator ni pokoril njegovi zahtevi, je predsednik poklical karabinjerje, ki so skrutinatorja odstranili. Včeraj se je skrutinator po intervenciji prefekture vrnil na volišče. Glede tega incidenta je senator Sema (KPI) poslal notranjemu ministru brzojavko, v kateri je protestiral proti ravnanju predsednika volišča in zahteval, da popravijo storjeno krivico. Interveniral je tudi poslanec Albin Škerk.»

Včeraj pa smo v zvezi s tem poročilom prejeli od predsednika volišča štev. 191 sledeče pismo:

«Spoštovani odgovorni urednik «Primorskega dnevnika»

Prepričan sem, da boste objavili ustrezni popravek k članku o poteku volitev na volišču št. 191, ki sem mu predsedoval ob pokrajinskih volitvah. V članku ni le nekaj netočnosti pač pa tudi ocena mojega ravnanja. Da je bilo to zelo odgovorno, izhaja tudi iz branja izjav v zapisniku, ki ga prilagam v avtentičnem prepisu tržaške prefekture (in upam, da ga boste v celoti objavili).

Zahtevam popravek ne samo na osnovi 8. člena zakona o tisku št. 47 z dne 8.2.1948, temveč predvsem zato, da zaščitim svoje dostojanstvo, ne glede na vsakršno polemiko o dvojezičnosti, ki je nisem nikoli začel in je tudi ne bom načenjal v prihodnosti.

S spoštljivimi pozdravi
Rolando Incontrera l. r.

Pismo, ki smo ga morali prevesti v slovenščino, seveda prav radi objavljamo čeprav zahteva ni povsem v skladu z določili zakona o tisku, kakor tudi prevod izvlečka «avtentičnega» prepisa zapisnika, ki se glasi:

Izvleček zapisnika volišča št. 191 v Trstu. XV. volilno okrožje. Pokrajinske volitve 7. 6. 1970.

Paragraf št. 28 — Predloženi protesti in pritožbe (čl. 54 enotnega besedila št. 570).

V teku postopka, omenjenega v prejšnjih paragrafih, so bili predloženi protesti in pritožbe, o katerih je predsednik, po posvetovanju s skrutinatorji, odločil sledeče: «Med prepisovanjem anagrafskih podatkov neke volivke je predsednik, ko je opazil, da se je neki skrutinator, Rutar Boris, dalj časa zadržal v pogovoru v njemu nepoznanem jeziku, zahteval, da se mu pojasni razlog. Skrutinator želi, naj se ta zahteva vpiše v zapisnik. Predsednik je zahtevo sprejel.

* * *

Predsednik povabi skrutinatorja Rutarja Borisa, naj podpiše zapisnik, toda ta odklanja, ne da bi navedel vzrok. Šlo je za volivko označeno s številko 199.

Podpisan Incontrera Rolando — predsednik

Ker je podpisani telefoniral na županstvo in je govoril z g. Deganom, je prejel od tega navodilo, naj se skrutinatorji povabijo k spoštovanju pravilnika.

* * *

Kljub ponovnim opozorilom ovira skrutinator Rutar Boris volilni postopek na volišču. Po dveh formalnih opozorilih je predsednik prisiljen, da ga odstrani iz dvorane s pomočjo sil javnega reda.

* * *

Ker menimo, da zgoraj opisano vprašanje, ki zadeva položaj skrutinatorja Borisa Rutarja, ne vsebuje, končno, prekrškov motenja volilnega postopka in po pojasnilih, ki jih je dal omenjeni skrutinator, mu je podpisani po posvetovanju z drugimi skrutinatorji, dovolil opravljanje njegove redne funkcije.

Zapisnik so podpisali skrutinatorji in predsednik v celoti.

Za prepis v skladu s paragrafom št. 28 zgoraj navedenega zapisnika.

Vodja pokrajinskega volilnega urada
(dr. Gualtiero Viozzi l. v.)

* * *

Končno si k vsemu temu dovoljujemo pripomniti sledeče:

1. Pismo predsednika volišča zelo zgovorno potrjuje v bistvu točnost našega poročila od 9. t.l. in se mu za to potrdilo posebej lepo zahvaljujemo.

2. Vendar poudarjamo, da ni lepo, zlasti pa ni v skladu s predsednikovim dostojanstvom:

a) da je postal predsednik volišča štev. 191, kljub temu, da ne razume materinega jezika precejšnjega dela volilnih upravičencev tega volišča, katerim je izražanje v njih materinem jeziku zajamčeno z republiško ustavo, posebnim statutom avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine in z določili mednarodnih sporazumov, ki jih je Italija po vojni podpisala;

b) verjetno tudi ni v skladu s predsednikovim dostojanstvom, da se te svoje pomanjkljivosti ni zavedal niti na volišču in temu primerno ravnal, niti pozneje, kar je jasno razvidno iz njegovega pisma;

c) najbrž ni v skladu s predsednikovim dostojanstvem tudi dejstvo, da svojemu pismu ni priložil slovenskega prevoda, ker poleg določb zakona o tisku, bi moral poznati verjetno tudi določbe posebnega statuta londonskega memoranduma.

3. Prepričani smo, da bo sleherni bralec po vsem tem še bolj prepričan, kako nujno bi bilo, da bi odgovorne oblasti za vsake volitve imenovale za predsednike volišč, za katere je znano, da na njih glasuje precejšnje število volilnih upravičencev slovenske narodnosti (vse slovenske občine, okolica in predmestja Trsta) bodisi predsednike slovenske narodnosti, bodisi takšne predsednike, ki poleg italijanščine vsaj razumejo tudi slovenski jezik.

4. Navdaja pa nas občutek grenkobe, ko pomislimo, do kakšnih «incidentov» bi šele prihajalo bodisi na voliščih, bodisi drugod, če ne bi najodgovornejši dejavniki v tej naši deželi in državi nenehno na bolj ali manj svečane načine zagotavljali vsem Slovencem uživanje narodnostnih pravic ,zlasti pa, če ne bi bil notranji minister (ki je ostal tudi v najnovejši Colombovi vladi) kar pismeno zahteval celo od prefekture, da mora skrbeti tudi za take reči. To pa ni pravzaprav nič posebno novega, ko vendar v zadnji knjigi pok. Rina Alessija «Il giovane Mussolini», ed Borghese 1970, Milano, lahko preberemo tudi naslednji Mussolinijev stavek iz leta 1915: «Anche il possesso di Trieste importerebbe quindi che si assoggettassimo circa 100 mila slavi per i quali, non occorre dirlo, noi richiediamo un regime della più ampia libertà.»).

Mariji in Marjanu Starcu se je rodila hčerka Matejka. Prisrčno jima čestita z najlepšimi željami za novorojenko
Š. d. KONTOVEL

BCTKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

TRST - Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045

opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto

Včerajšnji odkupni devizni tečaji

Ameriški dolar	625,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1490,—
Švic. frank	145,—
Franc. frank	108,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	171,—
Avst. šiling	24,—
Jug. dinar (vel.)	45,—
Jug. dinar (mali)	46,—

TRŽAŠKA KNJIGARNA sporoča cenjenim odjemalcem in obiskovalcem, da bodo njeni prostori zaprti od 10. do 22. avgusta zaradi letnih počitnic.

ONESNAŽENJE MORJA V TRŽAŠKEM ZALIVU

Sesljanski zaliv - zamazani biser

V preteklih dneh smo si ogledali razne plaže Tržaškega zaliva in pisali, da je na pogled morska voda še kar čista. To predvsem med Grljanom in Devinom. Niso pa istega mnenja tisti, ki živijo in delajo ob Sesljanskem zalivu. Ti so nas povabili, da si bolj natančno ogledamo sesljanske plaže.

Priznati moramo, da je kar neverjetno veliko smeti v tem zalivu. Predvsem v kotih ob pomolih, pa tudi med skalami pred zunanjim pomolom so se odpadki nagrmadili v taki meri, da tvorijo pravo plast organskih snovi. Marsikdo se pritožuje za to nedopustno stanje. Predvsem nekateri upravitelji gostišč in kampingov so nam izrazili svoje ogorčenje. Pravijo, da odgovorne oblasti sploh ne skrbijo za čistočo Sesljanskega zaliva in plaž, «morskega pometača» sploh ni bilo nikoli v tem predelu Tržaškega zaliva in nihče ne odnaša smeti, ki se kopičijo na obali. Komaj 4. avgusta, to je že v polni letoviščarski sezoni, so poslali buldožer, ki je nekatere predele očistil smeti. Že to, da je bilo potrebno delo enega buldožerja, nam jasno kaže, koliko smeti je bilo nagrmadenih ob obali. Vendar tudi delo tega buldožerja ni odpravilo vseh nevšečnosti: ostajajo kupi smeti v bolj zakotnih predelih in tudi na trgu, kjer parkirajo avtomobili. To je precej velik trg, nismo pa opazili na njem niti enega koša za odpadke. Torej metanje odpadkov na tla ni samo posledica nemarnosti letoviščarjev, ampak tudi posledica nezanimanja oblasti. Kam naj torej ljudje mečejo odpadke? Poleg vprašanja smeti je tudi vprašanje prostih plaž. Vsega skupaj sta na teh plažah samo dve prhi in dvoje stranišč, kar je premalo glede na število ljudi, ki se poslužuje teh brezplačnih plaž. To posebno še, če pomislimo, da ni voda najčistejša in da je priporočljivo, da se vsakdo, ko pride iz morske vode, v kateri je nemalo nevarnih mikroorganizmov, oprha s čisto vodo. Če pomislimo, da je Sesljan ena najlepših tržaških plaž, je res škoda, da je tako malo negovan. Jugoslovanska obala ni daleč in marsikateri tuji in domači turist že po nekaj dnevih sklene, da zapusti ta lepi, a umazani zaliv in gre onstran meje. Sploh pa ni lepo, da se Trst predstavi tujcem s tako zamazano «vizitko».

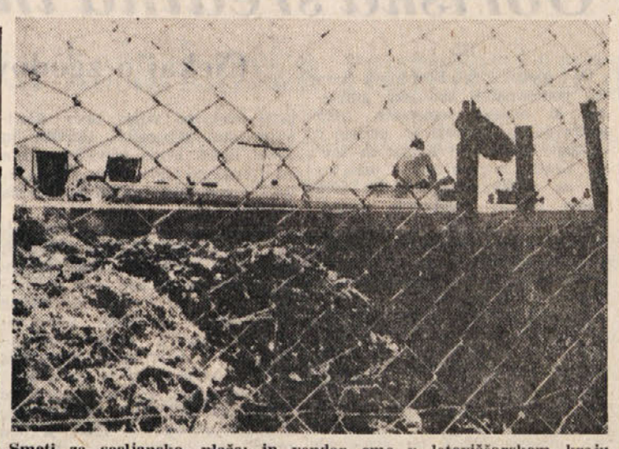

Smeti za sesljansko plažo: in vendar smo v letoviščarskem kraju

Ljudje se sončijo, pod zidom pa se grmadijo smeti

Padla je s stola

Včeraj ob 16.40 so sprejeli na ortopedskem oddelku bolnišnice 46-letno Mafaldo Pavone por. Bove iz Ul. Revoltella 20. Ženska je prejšnji torek čistila na stolu v svojem stanovanju okno, ko je nenadoma izgubila raznotežje in padla na pod zaradi zloma desne stegnenice se bo morala zdraviti tri mesece.

OD 9. AVGUSTA 1970 DO 31. MARCA 1971

Koledar lovske sezone za tržaško pokrajino

Tržaški pokrajinski odbor za lov opozarja na nekatera točno določena časovna obdobja za lov na posamezno divjačino

Tržaški pokrajinski odbor za lov je objavil koledar lovske sezone za tržaško pokrajino v tekoči sezoni 1970/71.

Lov na selilno divjačino je dovoljen od 9. avgusta 1970, do 31. marca 1971, medtem ko se lov na divjo raco in vodno kokoško (črna liska) zaključi 1. marca 1971.

Z razliko od drozga, ki se ga lahko lovi do 31. marca 1971, je lov na škrjance, ščinkavce in vrabce dovoljen do 31. januarja 1971, lov na stalno zavarovano divjačino pa do 31. decembra 1970.

Lov na ptice je dovoljen od 9. avgusta do 31. decembra. V ta namen pokrajinski odbor opozarja, da je lov dovoljen tudi z zankami in z limanicami, vendar le v stalnih krajih, ki so jih lovci prijavili pokrajinskemu odboru za lov. Lov na divjega goloba pa je dovoljen od 13. septembra do 31. decembra 1970.

Še posebno pa je v smislu člena 38 enotnega besedila za lov prepovedano ubijati ali ujeti vrste, ki so navedene v gornjem členu. Po vsej pokrajini je tudi prepovedano ubijati ali loviti damjaka, jelena, svizca, veverico, vidro, jazbeca, kuno zlatico, hermelina, ježa, grlico ter dnevne in nočne ujede. Pokrajinski odbor za lov bo le v skrajnih primerih izdal dovoljenje za lov na zgoraj navedene živali. Prav tako je prepovedan lov na nekatere druge, redkejše ptice.

Lovce tudi opozarjamo, da je povsem prepovedan lov na samico fazana.

Tudi za lovsko orožje, opozarja pokrajinski odbor, obstajajo točne določbe. Prepovedane so avtomatične puške in puške na repetitor, kot tudi puške z glušnikom. Prepovedana je tudi uporaba zank in zastrupljenih vab ter lov na komaj obdelanih poraščenih zemljiščih. Prav tako je strogo prepovedan lov eno uro pred vzhodom in eno uro po zatonu sonca.

Nadalje je prepovedano prežlajati ali hraniti stalno divjad. Seveda ta prepoved ne velja v primeru, da ima ustreljena divjačina zaznamovan svoj uradni spoznavni znak.

Tudi kar zadeva lova na ptiče, je zakon zelo točen. Tako je prepovedana graditev novih objektov za ptičji lov brez lastnikovega privoljenja in končno mora biti med enim in drugim mestom za prežo vsaj 1000 metrov razdalje.

Direkcije posameznih živalskih rezervatov imajo, spričo posebnih tehničnih zahtev, vso pravico omejiti za lov določena področja.

VESTI Z ONKRAJ MEJE

Vedno več prometa v koprskem pristanišču

V mnogih krajih Primorske zaradi suše primanjkuje voda

Blagovni promet v koprskem tovornem pristanišču je v sedmih mesecih letos dosegel milijon 200.000 ton raznih tovorov. S tem je koprska luka za okrog 200 tisoč ton presegla promet v enakem razdobju lani. Najbolj se je povečal tranzit, in sicer za okrog 80 odstotkov.

* * *

V pokrajinskem muzeju v Kopru so odprli razstavo amaterskih slikarjev, rezbarjev in kiparjev koprske obale. V imenu obalnega sindikalnega sveta je razstavo odprl predsednik sveta Tihomil Javoršek. Razstava, na kateri prevladujejo morski motivi, bo odprta do 15. avgusta.

* * *

Na križišču Slavnik v Kopru je prišlo včeraj do hude prometne nesreče s smrtnim izidom. Okrog 15.50 je 34-letni Anton Marušič iz Kopra z veliko hitrostjo zavozil v križišče ko je že gorela rdeča luč. Pri tem je na prehodu za pešce podrl 9-letno Vlasto Adam in jo tako hudo poškodoval, da je umrla med prevozom v bolnišnico.

* * *

V piranski Mestni galeriji so odprli razstavo del grožnjanskih umetnikov. Svoja slikarska, kiparska in druga likovna dela razstavlja 37 umetnikov iz vse Jugoslavije, ki delajo v grožnjanski umetniški koloniji. Ta kolonija slavi letos 5-letnico obstoja. O pomenu razstave je govoril profesor Miloš Bajić iz Beograda, prisotni pa so bili številni kulturni in javni delavci, med njimi tudi predsednica piranske občinske skupščine Jolanda Kos. Razstava bo odprta do 12. avgusta.

* * *

V mnogih krajih Primorske je začela pritiskati suša, saj ponekod že dva tedna ni bilo dežja, temperature pa so skoraj vsak dan nad 30 stopinj. Najtoplejši dan je bil doslej 30. julij, ko so v Kopru namerili v senci 33,5 stopinje C. Razen škode na kmetijskih kulturah, tare kmečke prebivalce najbolj pomanjkanje pitne vode. V mnoge istrske vasi so že začeli dovažati vodo s cisternami iz Kopra. Veliko pomanjkanje vode je tudi v okolici.

* * *

Cestno podjetje Koper je začelo asfaltirati cesto Postojna — Rupa na odseku Ribnica — Pivka. Promet so začasno preusmerili čez Knežak in Zagorje. Dela bodo končana predvidoma do konca avgusta.

KO JE VEDEŽEVANJE LE PRETVEZA ZA TATVINO

«Napovem vam bodočnost...» in ji izmaknila 10 tisoč lir

Spretna ciganka se je za dobljeno miloščino zahvalila s spretnim tatinskim posegom

O čarodejstvu se v zadnjem času mnogo piše. So celo časopisi, ki objavljajo oglase vedeževalk, ki za nekajlirno vsotico denarja napovedujejo bodočnost. So pa tudi potujoče vedeževalke, ki so si bolj kot čarodejsko prisvojile... tatinske učinkovitosti. Zadostuje kratek, a učinkovit «čira čara, pika, pok» in človek je že zasoljena...

Tak primer se je včeraj pripetil 61-letni Angeli Stancich por. Richter iz Rocolske ulice št. 125, ki bo drugič dvakrat pomislila, preden bo tako dobrohotno privolila, da ji ciganka-vedeževalka s svojo čarovnijo poseže v svet skritih sanj in želja.

Bilo je nekaj čez poldne, ko je na vrata Stanchicheve potrkala neka ciganka in jo zaprosila za miloščino. Ženska se je je usmilila, malce pripra vrata in velela ciganki, naj kar počaka. Bo že kaj poiskala. Tako je na hitro pobrskala po shrambi in našla par starih čevljev. Mogoče pa ji bo le prav prišlo, si je mislila. Kajpada, da so ji prav prišli. Tako zelo se ji je zahvaljevala ciganka, da se je Stanchicheva sploh ni mogla rešiti. Svojo hvaležnost pa ji je izkazala na samosvoj način. Z ženskinim privoljenjem je vstopila v stanovanje in ji dejala, da ji bo napovedala bodočnost. Iz denarnice je vzela tri bankovce po 10 tisoč lir in prosila Stanchichevo, če ji posodi še en bankovec za isto vsoto. Naivnost nekaterih žensk je znana... In Stanchecheva ji je v svoji naivnosti nasedla. Ponudila ji je 10 tisoč lir, ciganka pa je vse štiri bankovce najprej ovila z večjim robcem, nato prižgala vžigalico in pričela z raznimi kretnjami obkoljevati bulo robca, pod katero je bil skrit denar.

«Čira, čara, pika pok... zdaj bodočnost ti povem, kaj bo in kaj ne bo...» je z vedeževalskimi kretnjami zmolila svoje čudodelne besede ter jo napeto gledala v oči. Stanchicheva ji je zamaknjeno sledila in, šele ko se je ciganka tiho, tiho, ponavljajoč svoje začarane besede, oddaljila in zapustila stanovanje, se je Stanchicheva prebudila iz omotice. Bilo je prepozno. Tudi poseg agentov letečega oddelka kvesture, ki jih je ženska takoj poklicala, ji ni mogel pričarati bankovca.

Ciganka-vedeževalka se je s svojo začarano metlo (in 10 tisoč lirami) že podala k drugim, za bodočnost vedoželjnim naivkam...

IZ ZADNJE ŠTEVILKE «INIZIATIVA ISONTINA»

V Bruslju so ugotovili pravilnost politike sodelovanja na odprti meji

Načrt bodočih arhitektov za ustrezne naprave na stikališču avtoceste na meji - Članek o Vipavskem Križu - Pa še nekaj o briških vinih

Te dni je šla v prodajo nova številka goriške revije za politiko, gospodarstvo in kulturo «Iniziativa Isontina», ki nosi štev. 46. Ta številka je še bolj kot prejšnja posvečena predvsem obmejnim problemom na Goriškem.

V posebnem članku je govor o problemu obmejnih dežel, o katerem so razpravljali na nedavnem mednarodnem zborovanju v Bruslju. Prišli so do zaključka, da imajo obmejne dežele mnogo težje pogoje za razvoj kot pa dežele v notranjosti države, ker bližina meje neugodno vpliva na splošno zakonodajo, politični sistem, urbanistično ureditev itd. Iz teh zaključkov povzemamo, da je potrebno urediti tak položaj ob meji, ki naj na teh področjih ustvari centre s širšim razmahom. Meje ne smejo preprečevati sodelovanja, ampak se morajo obmejne dežele med seboj še zbliževati v širše sisteme. Tako uokvirjenje problema je za nas zanimivo, saj potrjuje pravilnost obmejne politike, kot se izvaja v zadnjih letih na Goriškem in ki je dala pozitivne rezultate.

Omenimo naj tudi članek, ki proučuje obmejno blagovno izmenjavo na goriškem področju in ki predlaga tudi načrt za gradnjo posebnega središča na meji pri Gorici za medsebojno blagovno, kulturno in drugo izmenjavo na mejnem prehodu, ki ga bodo zgradili za nastajajočo avto cesto. Načrt je izdelala in predložila skupina goriških študentov arhitekture in obravnava ne samo tehnične in funkcionalne probleme, ampak posveča dovolj pažnje tudi potrebam po medsebojnih informacijah in kulturnih izmenjavah, zlasti med obema obmejnima mestoma, Gorico in Novo Gorico.

Poseben članek obravnava briško vino in govori o konzorciju za zaščito imena tipičnih briških vin na tem področju. Goriška Brda obsegajo 466 ha površine, na kateri se pridela poprečno 36 tisoč hl vina letno. Pridelavo tega vina nadzoruje omenjeni konzorcij s sedežem v Gorici, ki je leta 1968 potrošil okrog 6 milijonov lir, ali po 247 lir za vsak hektoliter zaščitenega vina. K tem stroškom prispeva vsak član po 100 lir za hl svojega pridelka, ostalo pa krijejo s prispevki dežele in z drugimi dohodki.

Zanimiv je tudi članek o ekonomskih strukturah vzhodnoevropskih držav posebno glede na gospodarski ustroj Jugoslavije in na njene probleme. Ker imajo v posameznih vzhodnih državah različne sisteme za reševanje gospodarskih problemov, je taka analiza kot je razčlenjena v članku, nedvomno zanimiva.

S kulturnega področja naj omenimo članek o knjigi barona Karla von Czoerniga o Gorici, ki je po sto letih od prve nemške izdaje končno izšla tudi v italijanskem prevodu izpod peresa prof. Ervina Pocarja. O tej izdaji smo pred časom podrobneje poročali v našem listu. Omenimo naj članek o cerkveni umetnosti, ki so jo prikazali v Gorici v perspektivi moderne umetnosti in vere še na kar dostojni višini. Sodelovali so tudi mlajši avtorji, kar je dokaz, da se krog umetnikov, ki se ukvarjajo s to vrsto umetnosti, vedno bolj širi. Naj končno omenimo še zanimiv članek o Vipavskem Križu, v katerem avtor Renato Fioretti v svojem zgodovinsko-poetičnem potovanju v srednji vek in še dalje v civilizacijo predrimskih Ilirov, ki so prebivali tudi na Vipavskem, obravnava tedanjo kulturo gradišč in zadrug.

Lahko bi navedli še druge drobne prispevke, ki bogatijo to številko goriške revije, ki jo krasijo tudi številne slike. Med njimi naj omenimo tudi barvno sliko cerkvice na Prevalu na naslovni strani, ki ima tudi svojo zgodovinsko vrednost.

V Gorici bo mednarodno zborovanje pevskih zborov

Pevsko društvo «C. Seghizzi» iz Gorice namerava letos poleg že tradicionalnega mednarodnega tekmovanja pevskih zborov, o katerega pripravah smo že pisali, organizirati v Gorici tudi prvo mednarodno zborovanje pevskih zborov.

V ta namen je društvo zaprosilo za prispevek deželne uprave ki je v ta namen določilo pet milijonov lir. S tem prispevkom bodo lahko krili zadevne stroške in tako je omogočeno to zborovanje, ki bo pripeljalo v Gorico številne predstavnike pevskih zborov in društev iz bližnjih in bolj oddaljenih držav.

POGAJANJA O KRAJEVNIH UPRAVAH

Goriški občinski svet se bo sestal konec avgusta

Program je skoro gotov - Župan bo spet Martina
PSI v Tržiču zavrača sodelovanje s socialdemokrati

Goriški občinski svet se bo po vsej verjetnosti sestal zadnji teden v avgustu. Do tega zaključka so prišle delegacije petih levosredinskih strank (KD, PSI, PSU, PRI in SDZ) na skupnem sestanku, ki je bil v sredo zvečer na sedežu goriške sekcije krščanske demokracije v Ulici Angiolina.

Program je v grobih obrisih že izdelan, sedaj ga morajo preučiti in po vsej verjetnosti odobriti krajevna vodstva političnih strank, ki se prištevajo k tej koaliciji. Ti sestanki naj bi bili v tednu tik po velikem šmarnu.

V sredo zvečer so se pogovori v glavnem sukali okrog porazdelitve mest v občinskem odboru. Verjetno bo sestava novega občinskega odbora takale: KD bo dobila župana in štiri odbornike, socialdemokrati podžupana in enega odbornika, po enega odbornika vsak pa bodo imeli socialisti in Slovenska demokratska zveza.

Pomisleke s tako razdelitvijo so imeli socialdemokrati, ki so tudi tokrat, kot že na pogajanjih za pokrajinsko upravo, hoteli povezati rešitev v goriški občini s podobnimi rešitvami v drugih občinah in tudi z dosego odgovornih mest v nekaterih javnih ustanovah na Goriškem. Socialdemokrati bodo namreč izgubili enega odbornika in zaradi tega so v njih stranki trenja, kdo od treh sedanjih odbornikov ne bo več prišel v odbor.

Novo na področju krajevnih uprav je poročilo, ki ga je izdala tržiška sekcija PSI. V tem komunikeju je še enkrat poudarjeno popolnoma odklonilno stališče tržiških socialistov do sodelovanja s socialdemokrati. To pomeni, da bodo tržiški socialisti zahtevali dvostrankarsko upravo s krščanskimi demokrati.

V Novi Gorici pogovori o cesti meja - Vrtojba

V sredo je novogoriški župan dr. Rudi Šimac sprejel Alojzija Blenkuša, direktorja cestnega sklada SRS. Pogovarjala sta se o potrebi in pomembnosti izgradnje okoli 800 metrov dolgega odseka ceste, ki naj bi hitro cesto Gorica-Villesse, ki jo gradijo na naši strani, povezoval na novem mejnem prehodu pri Vrtojbi z jugoslovanskim cestnim omrežjem. Sredstva naj bi prispeval republiški cestni sklad. Kot je znano bodo nov mejni prehod pri Vrtojbi pričeli na jugoslovanski strani graditi spomladi.

● V Gorici je bil v prostorih ERSA (deželne ustanove za razvoj kmetijstva prvi sestanek upravnega sveta zadruge pridelovalcev sadja in zelenjave iz spodnje Furlanije. Navzoč je bil tudi ravnatelj ERSA dr. Enrico Bellavite. Obravnavali so važna vprašanja o delovanju zadruge, o centrali za sadje in zelenjavo, o nakupu novih zemljišč, o zgraditvi novih hladilnih naprav itd.

Goriška delegacija na gorenjskem sejmu

Posebna delegacija trgovinske zbornice iz Gorice, ki jo vodi dr. Scarano in v kateri so tudi drugi člani odbora te ustanove, je včeraj odpotovala v Kranj k otvoritvi letošnjega gorenjskega sejma.

Ta največja gospodarska manifestacija Gorenjske praznuje letos svoj 20-letni jubilej in zato ima še posebno važnost ter so se na letošnjo prireditev še bolje pripravili. Na sejmu, ki je mednarodnega značaja ter zavzema 18.000 kv. metrov prostora, deloma pokritega, deloma odkritega; razstavlja 373 udeležencev, od tega 312 iz Jugoslavije, predvsem iz Slovenije, 25 jih je iz Italije in med temi več iz naše dežele, prisotni pa so tudi razstavljavci iz Avstrije (Koroška), Nemčije, Švice, Švedske, Danske ter celo iz Amerike in Japonske.

Sejem zajema najrazličnejše panoge, od lesne industrije in opreme, poljedelskih strojev, hotelske industrije, oblačilne industrije itd. Sejem bo odprt do vključno 18. t. m. Obisk sejma imajo v načrtu tudi Števerjanci, ob svojem avtobusnem izletu v soboto 15. avgusta. Za sejem os nalepili tudi v Gorici dvojezične lepake.

Izpiti iz latinščine v jesenskem roku

Ravnateljstvo nižje srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici sporoča, da bo 15. septembra jesenski izpit iz latinščine. Predstavijo se lahko dijaki, ki so z uspehom opravili nižji tečajni izpit letos ali v prejšnjih letih, tudi če niso med letom obiskovali latinskega pouka, ali so se že predstavili k izpitu iz latinščine v poletnem roku, pa ga niso izdelali.

Prizadeti naj do 5. septembra letos vložijo prošnjo na prostem papirju in jo naslovijo na ravnateljstvo zgoraj omenjene šole.

Ravnateljstvo sporoča tudi, da se bodo začeli popravni izpiti v ponedeljek 7. septembra.

Danes v Podgori praznik «l'Unità»

V okviru kampanje za širjenje komunistične tiska prireja komunistična partija tudi ljudski praznik s plesom za Podgoro, ki bo na športnem igrišču pri Madonini.

Prireditev se začne danes 7. avgusta z otvoritvijo kioskov ob 19. uri; ob 20. uri pa bo gastronomski srečolov. Sledili bodo pozdravni govori in izvolitev «mis poletja».

V soboto zvečer bo ples. V nedeljo je na programu tekma v briškoli (ob 16. uri); otroška kolesarska gimkana (ob 18.30) in ples (od 20.30 dalje).

V ponedeljek med večernim plesom bodo izvolili «miss l'Unità» in v torek 11. t. m. bo še zadnji dan ples. Igrala bosta dva znana ansambla.

Opozorilo trgovskim zastopnikom

Trgovinska zbornica v Gorici opozarja trgovske potnike in zastopnike, da je z ministrskim odlokom od 24. julija t. l. podaljšan do 31. decembra 1970 rok za vložitev prošenj za vpis s svojo strokovno organizacijo za tiste trgovske zastopnike in potnike, ki so delovali na tem področju že pred 27. marcem 1967 ko je stopil zadevni zakon v veljavo.

V Gorici deluje dramska šola «Piccolo teatro», ki ima precej, kot vidimo na sliki, naraščaja

IZ GORIŠKE BOLNIŠNICE

Avto je na križišču podrl moža iz Štandreža

Pri prečkanju ceste v Rožni dolini jo je podrl skuterist

Včeraj zjutraj ob 8.25 so prijavili v splošno bolnišnico v Gorici 62-letno Gabrijelo Kompara iz Codroipa v Furlaniji, Ul. Indipendenza 4. Zdravniki so ji ugotovili rano na čelu in druge poškodbe ter so jo pridržali za 8 dni na zdravljenju. Žena je izjavila, da jo je podrl neki jugoslovanski skuterist v bližini meje v Rožni dolini, ko je prečkala cesto. Jugoslovanski organi so takoj poskrbeli za prevoz ponesrečenke v bolnišnico.

Zjutraj ob 7.30 pa je bil žrtev nesreče blizu železniškega podvora v Ul. Aquileia 27-letni Jožef Grendene iz Štnadreža, Ul. Kanin 8. Ko se je peljal v poltovornjakom APE po Mihaelovi ulici proti Gorici ter prečkal pri podvozu Ul. Aquileia da bi šel v Ul. Fatebenefratelli, ga je podrl avto fiat 850, ki je prihajal s Korza v smeri proti Ločniku. Avto je vozil Dorino Scarazzolo iz Gorice. Ul. Trento 9. Grendenu so v bolnišnici ugotovili manjše poškodbe na desni roki ter so mu nudili prvo pomoč. Cestna policija je ugotovila le manjšo škodo na obeh vozilih.

Cestna dela v Dolu

Delavci podjetja Postir iz Zagraja so te dni položili prvo asfaltno plast na občinsko cesto Palkišče-Vižintini - Devetaki na področju doberdobske občine. Cesta je že sedaj lahno razširjena in lepo prevozna. Ko bo dokončno asfaltirana bo možna lepa povezava med temi zaselki v Dolu, ne da bi bilo domačinom potrebno voziti se po državni cesti Gorica - Trst. Podjetje bo verjetno asfaltno plast položilo na to cesto in tudi na druge na področju sovodenjske občine v kratkem času.

Poškodovana cestna tabla v sovodenjski občini

Pred nekaj meseci je sovodenjska občinska uprava postavila na glavno cesto Gorica - Trst ob vstopu na Stradalto dvojezično tablo, ki kaže na karabinjersko postajo v Sovodnjah. Že nekaj dni je ta tabla narobe obrnjena, tako da vozač, ki prihaja po tej cesti iz Gorice ne ve kje je policijska postaja.

Prav bi bilo, da bi sovodenjska občina tablo spet postavila na mesto. Pobalinc, ki so to tablo obrnili je treba obsoditi. Še hujše bi bilo, če bi bila tabla namenoma obrnjena, ker je dvojezična.

Jeseni gradnja bolnišnice v Šempetru

V novogoriški, tolminski, ajdovski in idrijski občini vestno nabirajo prispevke za gradnjo bolnišnice v Šempetru. Tednik «Primorske novice» objavlja sezname darovalcev denarja in teh je zelo veliko. Vsak dinar je dobrodošel, čeprav jih je treba precej.

Do začetka julija je v sklad priteklo 155 milijonov starih dinarjev. Pri tem niso vštete sredstva, ki jih delovne skupnosti po sklenjenem dogovoru odvajajo v poseben sklad za splošne družbene potrebe v znesku 1,5 odstotka od bruto osebnih dohodkov in bodo njihov precejšnji del uporabile za čimprejšnjo dograditev bolnišnice.

Akcija humanosti in solidarnosti se torej nadaljuje. Jeseni, tako je sklenjeno, pa bomo priča njenemu učinku, nadaljevanju in dokončni izgraditvi šempetrske bolnišnice.

SINDIKALNE VESTI

Začasen povišek delavcem izboljševalnih konzorcijev

Določen je na po 20.000 lir mesečno - Pogajanja z vodstvom TEC-FRIULI iz Krmina

Predstavniki sindikalnih organizacij za delavce, ki so zaposleni pri vzdrževanju izboljševalnih in namakalnih naprav na tržiškem področju in predstavniki Združenih konzorcijev za izboljševalna področja s sedežem v Ronkah, so na sestanku te dni dosegli sporazum, ki začasno ureja prejemke te kategorije delavcev.

V sporazumu je rečeno, da bo uprava konzorcijev izplačala prizadetim delavcem po 10.000 lir mesečne doklade začenši od 1. avgusta t. l. dalje, poleg že prej določenih 10.000 lir mesečno z veljavnostjo od 1. julija dalje. Skupaj torej po 20 tisoč lir mesečno, kar bo predstavljalo predujem na bodoče dokončne poviške. Vodstvo konzorcijev se je ob tej priliki obvezalo, da bodo do konca prihodnjega septembra predložili končno ureditev delavskih plač na osnovi vsedržavne delovne pogodbe za to kategorijo. Za tiste delavce, ki bi ne hoteli take ureditve, bodo določili po 20 tisoč lir mesečnega poviška za dobo enega leta in sicer do 30. septembra 1971.

Sporazum v tem smislu so podpisali predstavniki treh sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL ter predstavniki omenjenih konzorcijev.

Včeraj je bil na sedežu zveze industrijcev tudi sestanek sindikalnih predstavnikov in zastopnikov nove industrije za izdelovanje plastičnih predmetov TEC-FRIULI iz Krmina, na katerem so proučili nekatere probleme delavcev tega podjetja. Pred sestankom na zvezi industrijcev so se posebej sestali sindikalisti za dosego skupnega stališča in konkretiziranja zahtev.

Zaprisega predsednika pokrajine in županov

Novoizvoljeni predsednik pokrajinske uprave na Goriškem, dr. Bruno Chientaroli je včeraj dopoldne ob 9.30 prisegel pred podprefektom dr. Cappellinijem na goriški prefekturi.

Te dni so na prefekturi prisegli tudi župani Andrej Jarc iz Doberdoba, Jožef Češčut iz Sovodenj ter župani iz Dolenj, Farre, Mariana, Medeje, Morara, Moše, Zagraja Škocjana ob Soči in Šlovrenca ter tako polnoveljavno prevzeli svoje županske posle.

Poletto načelnik skupine KPI v pokrajinskem svetu

Čeprav je stališče KPI do pokrajinske uprave levega centra na prvi seji pokrajinskega sveta v Gorici obrazložil dosedanji načelnik te skupine v svetu Menichino, pa bo v bodoče vodil skupino KPI Silvino Poletto. Ukrep je utemeljen z dejstvom da Menichino, ki je že pokrajinski tajnik KPI, ne more biti istočasno tudi načelnik skupine KPI v pokrajinskem svetu.

Urejeno parkirališče pri Rdeči hiši

Pri Rdeči hiši so v teh dneh končali z asfaltiranjem prostranega parkirališča, ki so ga uredili na bivšem travniku velikega semenišča. Na tem parkirališču je prostora za več kot sto kamionov s prikolicami. Na tak način se bo odslej promet po vseh vpadnicah k bloku Rdeča hiša, t. j. po ulicah Cravos, Alviano in Garzarolli, nemoteno odvijal. Doslej so bili namreč kamioni parkirani v teh ulicah in često je bil promet po njih nemogoč.

Razna obvestila

Predavanje o Sovjetski zvezi priredi danes, v petek prosvetno društvo «O. Župančič» iz Štandreža, v svojih prostorih. Začetek ob 21. uri. Predavatelj bo nanizal svoje vtise s 14-dnevnega potovanja po tej obširni deželi, ki bodo prav gotovo zanimali vse domačine.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 6. avgusta so se v goriški občini rodili trije otroci in umrla je ena oseba.

Rojstva: Vera Pangon, Ferdinando Prandi de Ulmhort in Michele Colussi.

Smrt: branjevec 70-letni Francesco Velussi.

Kino

VERDI 17.15—22: «Il bula», F. Avelon in D. Price. Ameriški barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

CORSO 17.30 «Riuscirà la nostra cara amica a rimanere vergine fino alla fine della nostra storia?», M. Lilledal in D. Astar. Barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.

MODERNISSIMO 18—22: «Un minuto per pregare, un istante per morire», R. Hudner in A. Gradwell. Ameriški film; mladini pod 14. letom prepovedan.

VITTORIA 17.15—22.00: «L'avventuriero di Hong Kong», C. Gable in S. Hayward. Ameriški kinemaskope.

CENTRALE 17.30: «Il re dei barbari», J. Chandler in L. Cherina. Ameriški kinemaskope v barvah.

Tržič

AZZURRO Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30 «Costa azzurra», A. Sordi in E. Martinelli. Barvni film.

PRINCIPE 18—22: «La legge dei gangsters», C. Kinsky in M. Poli. Kinemaskope v barvah.

Nova Gorica

SOČA «Vidim golo», ital. barvni film — ob 18.15 in 20.15.

SVOBODA «Bratje Karamazovi», sovjetski barvni film — ob 18.30 in 20.30.

DESKLE Danes zaprto,

PRVAČINA Danes zaprto.

RENČE Danes zaprto.

SEMPAS «Hudičeva brigada», ameriški barvni film — ob 20. uri.

KANAL Danes zaprto.

POTUJOČI KINO — SELA NA KRASU «Dvoboj v Teksasu», ameriški barvni film — ob 20.30.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna AL CORSO, Korzo Italija 89, tel. 24-43.

V TRŽIČU

V Tržiču je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna CENTRALE dr. Fitz & Ennery, Trg republike št. 26, tel. 72341.

ZARADI ZNIŽANJA PROIZVODNIH STROŠKOV...

Pritok kapitala iz tujine v ZDA

Domače tržišče mnogih ne zadovolji več - Francozi, Nemci, Holandci in Japonci že gradijo nove tovarne - Vzajemna korist mednarodnih družb

Združene države Amerike so razpredle svoje mreže investicij po vseh državah sveta. «U.S. News and World Report» pa piše, da se podobne investicije drugih držav sedaj širijo v samih ZDA. V zadnjih treh letih se je vrednost neposrednih investicij s strani tujih držav v ameriško gospodarstvo povečala za eno tretjino, medtem ko je znašala 1966. leta 9 milijard dolarjev. Vsekakor je ta vsota še vedno precej za vsoto investicij ZDA po svetu, ki znaša 65 milijard dolarjev.

Kljub temu pa moramo upoštevati več dejavnikov. Najprej dejstvo, da investicije tujih držav v ZDA v zadnjem času zelo naglo naraščajo. Lani so tuje družbe vložile v ZDA 750 milijonov dolarjev za nove tovarne in opremo in s tem trikrat presegle investicije iz leta 1967. Mnoge tuje družbe se okoriščajo z izkušnjami ameriških družb, da bi si zagotovile takojšen pristop na tržišče in v brezhibno ameriško operativno službo.

Nekatere tuje družbe odpirajo v ZDA svoje podružnice, ker računajo na visoko razvitost gospodarstva. Kljub temu, da v ZDA že nekaj časa vlada inflacija, pravijo, da je porast cen v Evropi še večji. Stroški za proizvodnjo so ponekod v ZDA isti ali celo nižji od stroškov v Evropi.

Najprej sta začeli v ZDA investirati Velika Britanija in Kanada. Sledile so zahodnonemške, francoske, holandske in japonske družbe, katerih delnice se sedaj v celotnem ameriškem gospodarstvu nenehno večajo. Vladni krogi odobravajo to iniciativo, medtem ko drugi menijo, da bo to privedlo do večanja konkurence. Mnenja se sploh križajo. Eni pravijo, da se bo z vlaganjem investicij s strani tujih držav v ZDA nevtraliziral efekt vlaganja ameriških investicij v tuje države. Vladni funkcionarji pa so mnenja, da se bo zmanjšal uvoz, če se bo povečala proizvodnja v tovarnah tujih držav v ZDA. Istočasno pa pričakujejo, da bodo proizvode teh tujih družb lahko celo izvažali in s tem zbrali več denarja ter zmanjšali deficit plačilne bilance, ki znaša v sedanjem proračunu kar 3 milijarde dolarjev.

Nekatere tuje družbe pravijo, da so dobro založile evropsko tržišče s svojimi proizvodi, tako da ni več možnosti za razvoj. Lažje bi jim bilo, graditi novo tovarno v Evropi, ker pa imajo tu že mnogo tovarn, se jim to ne izplača. Tudi mezde so postale v ZDA konkurenčne, ko gre za višjo stopnjo produktivnosti, socialne dajatve pa ne presegajo 25 odst. mezd. Tudi drugi proizvodni stroški so v ZDA manjši. Na primer cena električne energije in olajšave pri ladijskem prevozu. V glavnem so torej silnice investicij s strani tujih držav v ZDA tri: razširitev tržišča, ki je v Evropi nasičeno, manjši proizvodni stroški in veliko olajšav pri že vpeljanem prevažanju, razpečavanju itd.

Nova oblika proizvodnje so tudi mednarodne družbe. Te so zelo koristne, kajti združi se več možnosti cenejše proizvodnje: z ene strani so surovine bolj poceni, druga država prispeva cenejšo električno energijo, hitrejši prevoz tretja, visoko produktivnost delovne sile četrta itd.

Najugodnejša za razvoj tujih družb je zapadna obala ZDA. Tujih družb je namreč največ v New Yorku (80 odst.), v Chicagu (10 odst.), v obeh Carolinah in Virginiji (5 odst.) in le 5 odst. na vzhodni obali. Upravičeno torej pričakujejo, da se bo razvil «boom» tujih investicij prav na ameriški zapadni obali.

V Pregarjah se pripravljajo na praznik

Fantje s Pregarij v Brkinih pripravljajo betonsko plesišče za bližnje opasilo

Na Pregarjah bo v nedeljo, 16. avgusta, opasilo, ali shod. Za shod pride domov kdor le more, tudi če se je preselil in stalno živi drugje. Tudi emigranti in izseljenci si uredijo dopust tako, da so za shod doma. To je stara, lepa brkinska navada. V starih časih pa so si Brkini tako izbrali vaške patrone, da si opasila sledijo kar po vrsti od junija do oktobra. Ko je shod, je seveda ples. Brez plesa in štrukljev si brkinskega opasila ne moremo zamisliti. In Brkini že zdavnaj radi plešejo. V starih časih je na shodih igrala «pleh muz'ka» — godba na pihala, zdaj pa povabijo ansamble lahke glasbe in pevke. Nekoč so bila plesišča, ali «placi» prašni, da se je kar kadilo pod nogami, potem so prišli na vrsto leseni podi, «brjarji», zdaj pa betonske plošče, ki niso samo za enkratno rabo in lahko služijo tudi za druge prireditve.

Pregarski fantje zdaj pripravljajo tako ploščo (skoraj 150 kv. m površine) na najlepšem kraju v vasi, pred zadružnim domom. Za cement in kamenje je vsak nekaj prispeval, vse delo pa opravijo sami, ko se vrnejo z dela na kmetiji, ali ob koncu tedna z dela pri raznih podjetjih v Kopru, Izoli, na Kozini itd.

Odrasli domačini jih spodbujajo in so zadovoljni, ker vidijo, da se sedanja mladina spet zanima in oprijema dela za skupno korist, kot pred leti, ko so tedanji mladinci, mladinke in odrasli udarniško obnovili šolo, zgradili zadružni dom in odsek nove ceste.

Tudi v najbolj oddaljene brkinske vasi, ki so daleč od glavnih prometnih žil, po katerih se zdaj prelivajo tisoči in tisoči inozemskih vozil, prihaja nov dih upanja in lepih načrtov. Gradi se zadnji odsek ceste Bitinje — Prelože — Pregarje; pristojni forumi zagotavljajo, da bodo uredili in razširili cesto Tatre — Pregarje — Tomije — Harije in cesto Obrov — Javorje — Pregarje. To je davni sen Brkinov, kakor je tudi vroča želja in nujnost: vodovod. Ko bodo Brkini dobili cestno povezavo z glavnimi prometnimi žilami Trst — Reka in Postojna — Reka ter vodovod, bodo globoko zadihali in zaživeli. Tudi Tržačani, med katerimi jih je precej iz brkinskih vasi, jim to želijo in bodo še v večji meri in bolj pogostoma zahajali v Brkine, kjer je tako dober zrak, lepa narava, mir, odlična slivovka, izvrsten pršut, okusno sadje, gobe... In vse to tako blizu, 30 — 40 km od Trsta.

SPOMLADI POPLAVE, POLETI PA VLADA SUŠA

V Vojvodini obilo sladke morske in termalnih voda

Vrtalci nafte često naletijo na vodo, namesto na nafto ali plin

NOVI SAD, avgusta. — Narava se je z vojvodinsko ravnino tako rekoč poigrala: v sušnih mesecih se žitorodna polja do skrajnosti osušijo, ljudem pa primanjkuje pitne vode. V istem času pa so pod njihovimi nogami, na večjih ali manjših globinah, velikanski neizčrpni rezervoarji te tako potrebne tekočine. Žeja po vodi, ki more mastno vojvodinsko zemljo oploditi tudi po dvakrat, na leto, izgine le tedaj, ko dve veliki reki, Donava in Tisa, pridrvita iz svojih gornjih tokov z velikanskimi količinami voda od komaj skupnelega snega z Alp in Karpatov. In tedaj, v pomladnih mesecih, ljudje s strahom gledajo, ali bodo nasipi zdržali ali ne in ali jim ne bo poplava uničila vsega, kar so si z dolgimi napori ustvarili.

Za odvajanje odvečnih voda v poplavno nevarnih pomladanskih mesecih in za dovajanje vode v pretežnem delu leta se že kakih deset let gradi veliki hidromelioracijski sistem Donova-Tisa-Donava. Ko bo konec 1972. leta ta sistem dokončan, bo marsikateri problem rešen. Toda ne v celoti, pač pa le deloma, ker so za napajanje oziroma za namakanje vojvodinskih polj potrebni mnogo obsežnejši, in zato zelo dragi namakalni sistemi, ki se ne morejo izvesti na velikih razdaljah od osrednjih prekopov. Za namakanje polj pa je v notranjosti vojvodinske ravnine ogromno voda, voda v neomejenih količinah.

Delavci novosadskega podjetja «Naftagas» so v svojih dvajsetletnih iskanjih nafte in plina često doživeli, da je iz nove vrtine namesto nafte ali plina bruhnila voda. Za njih je to bilo razočaranje, ker se jim napor za iskanje «črnega zlata» ni izplačal. Za vse druge, za vso okolico, pa bi to odkritje moralo biti dragoceno.

Že pred štirinajstimi leti je blizu naselja Melenci bruhnila iz vrtine voda, katere temperatura je bila zelo blizu 100 stop. Celzija. Bližnji gospodarstveniki in kmetje se za toplo vodo niso niti zmenili, podjetju «Naftagas» ni ostalo drugega kot da vrtino ponovno zamašijo. Edino delavci podjetja «Naftagas» so v času, dokler so delali na tem področju, izkoriščali vročo vodo, ki je vrela na površje, za to, da so v tej vodi kuhali — jajca.

Pri vasi Plavne v Bački je privrela na površje voda, ki je zasmradila vso okolico s smradom po jodu. Strokovnjaki so ugotovili, da je v tej vodi veliko več joda kot v vodi vrelcu, ki so ga zvrtali v Novem Sadu že pred prvo svetovno vojno, in jodovo vodo izkoristili za majhno kopališče.

Iz mnogih vrtin v Banatu in Bački pa je privrela na površje prava pravcata morska voda, ki je verjetno zaprta «v podzemlju» vojvodinske ravnine še od tedaj, ko se je tod raztezalo Panonsko morje.

Vse te vode so za Vojvodino izredno dragoceno bogastvo. Trdi se, da sta največji bogastvi Vojvodine plodna zemlja in nafta. To bo verjetno držalo, toda gotovo je, da bo nekega dne bogastvo, ki mu danes pravimo nafta, usahnilo in tedaj bo ostala kot veliko bogastvo le zemlja, kolikor se ne bodo opredelili tudi za eksploatacijo podzemeljskih voda, pitne, mineralne in termalne vode — ki lahko postanejo drugo bogastvo Vojvodine.

Na ponudo urbanističnega zavoda Vojvodine so doslej izvrtali okoli 300 vrtin ter okoli 700 studencev in manjših vrtin. Rezultat teh vrtanj in izkopov je odkritje ogromnih, neizčrpnih vrtin sladkih in termalnih voda.

Termalne vode bi razen v zimskih gredicah mogle služiti, podobno kot na Madžarskem v Segedinu in Sentešu, za ogrevanje stanovanj. Prav tako bi mogli odpreti več termalnih zdravilišč. Najbolj pomembno pa bi bilo izkoriščanje podzemeljskih jezer morske voda. Ker so ti ostanki nekdanjega Panonskega morja malone v vseh krajih Vojvodine, bi prebivalci vsakega kraja mogli preživljati počitnice «na morju» ne da bi se premaknili iz svojega kraja. Ne prevelike investicije za vrtanja ter za gradnjo bazenov bi omogočile, da bi vsako večje naselje moglo imeti svoj bazen, da bi si prebivalci slehernega naselja mogli privoščiti svoje «morje». Ta voda bi neprestano «krožila», ker bi se iz vrtine pretakala v bazen, iz bazena pa bi ponovno odtekala v podzemeljsko jezero.

Po besedah inženirjev Nikolića in Marinovića, ki delata pri pod-

J. Č.

(Nadaljevanje na 6. strani)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Kolektivna v «Lo Squero» v Miljah

Avtonomni sindikat likovnih umetnikov dežele je, ob sodelovanju odbora za pospeševanje turizma v Miljah, v soboto odprl v tamkajšnji galeriji «Lo Squero» IV. deželno razstavo grafike. Od 71 prijavljenih likovnikov jih je bilo sprejetih 55 s skupno 63 deli. So pa ta vsa na res dostojni umetniški višini, čeprav pogrešamo med njimi dela nekaterih najvidnejših predstavnikov grafike.

Malo je tu takih, ki niso Tržačani.

To pa ne jemlje razstavi nje pomembnosti, ki omogoča obiskovalcem nepredvideno primerjanje in nove ugotovitve napredka grafike med vedno bolj naraščajočim številom slikarjev. Ker vsak skuša danes ustvarjati čimbolj osebno in po izkušnjah iz povsem različnih likovno-pesniških svetov, pač ni moč na razstavi iskati kakega skupnega imenovalca niti ne trdnejše ustvarjalne povezave, ki bi izstopala v večjih skupinah tu prikazanih risb, ujedank, lesorezov in druge vrste listih. So pa v posameznih delih opazni samosvoji in zrelejši grafični dosežki zelo samoniklih prvin, kjer pa je osnovno merilo kakovosti vedno in zgolj umetniški vidik, ki ga slikar zastopa.

Obilica imen in del udeležencev nam utesnjuje njih navedbo, kot bi to sicer želeli. So pa to bolj znani umetniki, ki jih stalno srečujemo na važnejših razstavah, a izmed njih naj omenimo vsaj dva. Sta to Avgust Černigoj, ki je tu edini razstavljajoči naš slikar, in pa Sabino Coloni, zato, ker ga katalog ne navaja. Oba pa se predstavljata s parom odličnih grafik. Je pa potrebno navesti tu tiste, ki bodo nekoč nadaljevali že visoko raven tržaške grafike. Ti mlajši izhajajo večinoma iz umetniškega zavoda «E. Nordio» ali pa iz grafične šole Carla Sbisàja. Ostaja pa od teh le Jolanda Comar zvesta resničnosti človeka v risbi «Vietnam», dočim ostali: Claudia Semeroni, Elettra Terrazzini, Magi Pepeu, Graziella Petracco, Beatrice Movia, Aldo Famà, Saverio Ittecchas, Bruno Mandero, Privitera, Fabio Venchi, Renato Trevisan iz Tržiča in Lucio Giordani iščejo in tudi najdejo sodobnemu pojmovanju umetnosti ustreznejše rešitve.

V tem pa izstopa po novosti tehnike Giordani z barvni sliki slično na foto barvni papir povečano abstraktno zasnovo «Ptič», katerega angleško ime «Bird» pa katalog pogrešeno navaja z «Biro».

MILKO BAMBIČ

IVO JUVANČIČ:

Primorski Narodni svet - Goriška sredina in OF-NOB

(Nekaj o zgodovini 1940 - 1943)

III.

Ob sporu Kralj-Besednjak sem kot podravnatelj škofijske gimnazije in malega semenišča, nato podravnatelj bogoslovja prišel v «križni» ogenj med Kralja in Ščeka. Kratko moram reči o sebi to: Že za svojih študijskih let sem postal pristaš mladinskih gibanj, poznal sem nemška, avstrijska od blizu. Prebiral literaturo, spoznal tudi francoska nato iz pisanih virov. Sodim, da je bistveno za ta gibanja (pri slovenskih «križarjih» (6) s katerimi nisem imel stika, je tudi ta poteza), da so zgubila vero v *politična* reševanja, da so menila, da morajo iskati neko novo «življenjsko filozofijo», da je mladost *rast*, čas *zorenja*. Še nekaj, čeprav so se ta mladinska gibanja ločila po svetovnih nazorih (v Nemčiji n. pr. nacionalni «Wandervogel», katoliški «Quickborn» itn.), so se le čutila povezana med seboj. V Avstriji so se katoliški mladini znali vsesti ob kres z «Rote Falken» socialistične smeri, skupaj so kuhali, skupaj peli, diskutirali... In še eno potezo so imela mladinska gibanja: odklanjala so vse stare organizacije, odklanjala «organizacijske oblike». Hotela so gojiti «občestvenost». Danes bi «občestvenost» moral prevesti z živo tesno «tovarištvo». Živi pa še občestveno življenje v zaostalosti samotnih gorskih, kmečkih hiš, sosedstev, vasi. V njih šegah, običajih in navadah. (10)

Prav na tako samotno življenje je bilo obsojeno naše ljudstvo pod fašizmom. Le družina, cerkev in prosta narava je dopuščala še slovensko besedo. Drugače pa gluha, temna samota. Za moje delo med srednješolci, nato bogoslovci, v časih ilegale pod fašističnim in vatikanskim pritiskom je bila smer mladinstva: z ljudstvom in naravo kot nalašč. Brez vseh organizacijskih oblik, v živem stiku med seboj.

Fašistični pritisk je zahteval zavednega, razgledanega, močnega, svobodnega človeka. Tudi kmet in delavec je lahko tak, ne samo razumnik. Toda ta se mora še prav posebej «znajti» v gluhi, temni samoti, ker je preganjalec nanj naperil še prav posebno svoj pogled. Mladim dijakom je bilo treba odpreti vrata naše težke preteklosti: zgodovina in literatura sta bili zlasti velika šola. Na srečo je na škofijski gimnaziji slovenščina bila obvezen predmet, celo za italijanske dijake. Profesor dr. Anton Kacin je imel težko nalogo poučevati brez primernih in zadostnih knjig, a je uspel. Sam sem se trudil s knjižnico, zbiral dijaško in kar v tej ni smelo biti, je bilo v moji... Ilegalno sem moral delati s svojimi učenci...

Pri Besednjaku, še bolje pri Ščeku pa so bile v časti stare organizacijske oblike z določenimi nalogami, odgovornostmi itn., ko sem sam gradil na posameznike in njih zanimanje mimo oblik in organizacijskih prijemov.

Naj tu še posebej povem, da politiki nisem zaupal. Tudi to me je ločilo od obeh poslancev. Bilo je v osmi gimnaziji (1920—21), v letu rapalske pogodbe in koroškega plebiscita, ko sem se v organizaciji primorskega dijaštva srečal s pesnikom Srečkom Kosovelom. Res, izhajali smo iz slovenstva, še bolje: iz usodne povezanosti naše zemlje na Krasu in ob Soči, toda ob ponesrečeni slovenski in jugoslovanski politiki smo se že vsaj podzavestno začeli zavedati, da nas ne bo ne solvenska ne jugoslovanska politika rešila, nam pomagala. Preveč je bilo strankarske razbitosti. Na ravni kulture je treba graditi, ta je širša od ozke politike. In začeli smo gledati v širino, odpirati oči in ušesa tokovom v svetu. Mladi komunizem sem srečaval že doma, še v delavnici očeta, ki je že iz vojne prišel ne več strogo katoliški...

Iz vsega tega se ne bo zdelo preveč čudno, če sem se v tem svojem mladinskem gledanju srečal, bolje kot s svojo generacijo, ko sem nastopil službo, s starejšo generacijo naših naturnih ljudi, ki so imeli toliko romantičnih potez na sebi. Joža Abram — Trentar, Krekov učenec obenem s pesnikom Otonom Župančičem (več glej Planinski vestnik nov. 1968), planinec. Ta kraška grča in njegovi pogledi, pa podkrnski še živi prof. Anton Rutar sta še zlasti imela ono «naturnost», o kateri piše Ivan Cankar, «zdravo pamet» (o tej bi bilo treba napisati posebno študijo), ki je dialektično gledanje na svet in razvoj v najširšem pomenu besede.

V situaciji, ki se je začela 1934 in se vlekla skozi naslednja leta je dr. Janko Kralj šel na prav posebno pot rešitve: predlagal je v svojem sporu z Besednjakom in besednjakovci-ščekovci arbitražo dr. Antona Korošca. Bila je unikum za Goričane in za Tržačane vseh smeri. Kljub konspiraciji je prišla na ušesa meščanskih. Razumljivo, saj so že pred prvo svetovno vojno tako «klerikalci» kot «liberalci» Goriške in Trsta hodili svoja neodvisna pota od Ljubljane. Isto velja za socialista Tumo, nato pa za komunista Regenta.

Šele po vojni sem iz ustnih virov doznal, da je Kralj dobil za svoj spor z Besednjakom podporo vodilnih katoliških ljudi v Ljubljani, zlasti še Natlačena. Pa še emigrantska katoliška organizacija — bila je maloštevilna — «Sedejeva družina» (predsednik dr. J. Kamušič) ga je podprla.

Dr. Korošec je svojo arbitražo izrekel za božič 1939. Bili smo že v svetovni vojni. V Trstu je bila prečitana somišljenikom dr. Besednjaka 24. 1. 1940. Bila je zelo kratka: obsodila je Kralja in njegovo zadržanje, ki je lomilo slogo. Ni navajala dejstev («de facto» v pravnem postopku), dala je izrek «de iure» in še ta ni imel posebnih utemeljitev. Šele po drugi svetovni vojni je krožila novica, da je Kralj neke svoje somišljenike ob tej priliki poslal v Ljubljano, da bi zagovarjali njegovo stališče proti Besednjaku.

Malo čudno se bo zdelo, da večina besednjakovcev v Gorici tudi ni vedela, kaj je Kralj navajal dr. Korošcu sebi v prid glede odnosov z Besednjakom. Zdi se mi, da je položaj že bil tak, da to niti važno ni bilo, ni bilo odločilno, ker bi skupina dr. Besednjaka (Šček, Gabrovšek v Trstu, Milanović v Istri in Goričani kot Tonca Vuk, Rutar, inž. Rustja itn.) šla svojo pot tudi mimo Korošca, če bi arbitraža izpadla za Kralja. Zadržanje, ki ga je ta zavzel nato, jim je dalo prav, ker je vedno bolj iskal stike in veze s «katoliško» Ljubljano, z banom Natlačenom. Ker ni bil član Narodnega sveta, je šel mimo njega. In to je še zelo važno: iz krščanskega socialista, kot se je do tu kazal, je postajal vedno bolj katoliški, papeški, vatikanski, čeprav je prej le izrekel marsikatero kritiko na račun Vatikana. Dodajam, da je še v sporu Ehrlich — Kocbek leta 1928 stal na strani zadnjega (11). V istem času se je začela gonja v Ljubljani proti krščanskim socialistom s strani uradne Katoliške akcije, ki ni, če sem prav obveščen, več ponehala. V začetku 1941 sem ilegalno dobil Revijo katoliške akcije 1941. št. 1, v kateri je sam glavni urednik «Slovenca» o tem napisal članek, ki naj bi bil pogreb krščanskih socialistov, vendar pa je izzvel Jugoslovansko strokovno zvezo z glasilom «Delavska pravica», «ki sama o sebi pravi, da je bila organizacija krščanskih socialistov» — skup... dr. Marjana Brecija in Tone... Fajfarja, ki je nato šla z OF... Kralju se je zdelo prav, da s... krščanskemu socializmu odreče... ziroma da ga ne izpoveduje.

Vstop Italije v vojno in nato s... deči II. tržaški proces sta... prizadela ljudstvo Tržaške in G... riške. Prizadela sta tudi Naro... svet že 1940 z aretacijami: ne... teri so prišli pred proces (dr. Frane Tončič, dr. Stanko Vuk), drugi so končali v konfinaciji (Tonca Vuk, Rustja itn.). Sle... le so nove aretacije, konfina... ob napadu Italije na Jugoslavijo. Zanimivo je, da skupina J... Kralja ni bila prizadeta. Ena... nih obremenilnih prič pred II. t... žaškim procesom — nesrečni Š... ka (17 in 18) — njegove izpov... so Kralja prikazale kot lojaln... državljana. Je OVRA, je kve... že upoštevala te ocene? Dejst... je pač, da so med besednjakov... že od srede tridesetih let kr... novice, glasovi, brez pravih k... kretnih podatkov, da dr. Kralj... preveč prijazno gleda na faš... No, bila je pač doba politike C... no-Stojadinović, ko so uradna... goslavija, zlasti še «katoliška» S... venija, da se tako izrazim (ur... na JRZ, ban Natlačen, Katol... akcija Ehrlichovi stražarji, ... pridno govorili in pisali, kakš... blagor, da je fašizem za kato... ško cerkev, za Italijo. V tem... su se je celo goriški nadškof M... gotti uradno udeležil z rom... kongresa Kristusa kralja v Lj... ljani. Moti se pa Klinec v sv... knjigi (3 l.c. str. 141), da bi M... gotti «dosegel» izdajanje «Sve... gorske kraljice», verskega lista... Gorici. Ciano in Stojadinović... svojih spominih omenjata, da... se prijateljsko pomenila o ... Bil je «čas» prijateljstva z ... lijo, ki pa Slovencem pod ... lijo ni prinesel drugega kot... nehanje najhujših persekucij... potni list za Ljubljano se je... lo dobili. Toda kdor je imel... piko — svari'o, opomin ali bil... konfiniran, si ga je lahko ... lel. Tudi kakšen časopis je... Ljubljane «uradno» prešel me... Toda...

Ni pa moč iti mimo neke p... pombe, ki jo je glede Kraljeve p... litike v dobi Ciano-Stojadinović... dal obtoženi Ščuka pred proc... že 1940 in gotovo ni bila izsilj... Ščuka je menil, da je Kralj up... da bo za Slovence pod Italijo, ... veda predvsem za «katoliške» ... spel doseči to, kar so južni Tirol... dobili v dobi Dollfusa (Schuschnigg) — Mussolini:

(Nadaljevanje sledi)

RADIO TELEVIZIJA

PETEK, 7. AVGUSTA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slov. narodne; 11.50 Dve kitari; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Petrassi, Godalni kvartet; 18.55 Ansambel Cerri; 19.10 Eprigram odraz časa; 19.20 Zvoki in glasovi; 19.45 «Beri, beri rožmarin zeleni»; 20.00 Šport; 20.30 Gospodarstvo in delo; 20.50 Operna glasba; 21.50 Jazz; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Program za mladino; 15.30 Nardelli: La quarta costante.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 20.30, 23.30 Poročila; 7.40 Glasba za dobro jutro; 8.40 Vesela glasba; 9.45 Ansambel Pinocchio; 10.00 Juke box; 10.30 Plošče za poletje; 11.00 Celentanov klan; 11.30 Glasbeni sprehod; 11.45 Plošče Ricordi; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Kulturne aktualnosti; 14.15 Ansambli lahke glasbe; 15.00 Pesmi posvečene...; 15.15 Uspeli motivi; 16.00 Prenos RL; 16.30 Paleta popularnosti; 17.20 Mladi izvajalci; 17.45 Kulturna panorama; 18.10 Plošče; 18.30 Orkester Ballotta; 19.00 Simf. koncert; 20.00 Poje Fiammetta; 20.30 Prenos RL; 23.10 Pisana glasba; 23.35 Nočni recital.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Plošče za poletje; 12.10 Kontrapunkt; 13.15 Rosanna Fratello; 13.30 Strnjena komedija; 16.00 in 16.30 Program za mladino; 18.00 Plošče; 18.15 Poje Jimmy Fontana; 19.05 Z glasbo na počitnicah; 20.20 Evropski humanizem; 21.15 Simf. koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Basist F. Mazzoli; 9.00 Romantika; 9.35 Orkester; 10.00 Radijska priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Poje Bobby Solo; 13.00 Hit Parade; 14.00 in 16.50 Zakaj in kako?; 15.00 Poljudna enciklopedija; 15.40 Poleti na morju; 16.00 in 16.35 Z neapeljskega festivala; 17.55 Glasbeni aperitiv; 19.05 Program z B. Martinom; 20.10 Škržat; 21.15 Knjižna oddaja; 21.30 Folklora; 22.30 Fantastični Berlioz.

III. PROGRAM

10.00 Koncert; 10.45 Glasba in podoba; 11.20 Plošče; 11.45 Sodobna ital. glasba; 12.20 Klavirske skladbe; 13.00 Casella, Janaček, Milhaud; 14.20 Martinova uvertura; 14.30 Portret avtorja: Vasese; 17.10 Cambini in Campioni; 17.45 Sodobni jazz; 18.15 Lahka glasba; 19.15 Koncert; 20.15 Vzgojna oddaja; 21.30 Operetni program.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Baletne skladbe; 10.20 Cambini in Giuliani; 12.00 Violinistka B. Antonioni; 12.35 Iz Bergove «Lulù»; 15.30 Simf. glasba.

SLOVENIJA

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 18.00, 20.30 Poročila; 8.45 Informativna oddaja; 9.10 Operna matineja; 10.05 Pionirski tednik; 10.35 Ruske narodne; 11.15 Pri vas doma; 13.10 R. Strauss: Sklepni prizor opere «Kavalir z rožo»; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Čez polja in potoke; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Valčki in uverture; 15.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.35 Glasbeni intermezzo; 16.40 Johannes Brahms: Valčki za klavir; 17.00 Vsak dan za vas; 18.10 Človek in zdravje; 18.20 Koncert po željah poslušalcev; 19.15 Dobimo se ob isti uri; 19.50 Ogledalo našega časa; 20.15 Ansambel V. Petriča; 21.00 Poje zbor «Moša Pijade» iz Zagreba; 21.30 «Top-pops»; 22.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 23.115 Besede in zvoki iz logov domačih; 00.05 Literarni nokturno; 00.15 Jazz.

ITAL. TELEVIZIJA

18.15 Program za mladino; 18.45 Dežela cirkusa; 19.15 TV film: «Leteči krožnik»; 19.45 Šport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Borba človeka za obstoj; 22.00 Ameriška pesem protesta; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Igra ne pozna meja; 22.30 Kolesarsko svetovno prvenstvo.

JUG. TELEVIZIJA

21.00, 23.50 Poročila; 19.15 Obzornik; 19.30 Sebastijan in odrasli — film; 20.00 Obiščite z nami Dunaj!; 20.45 Cikcak; 21.35 Domači pevci na festivalu zabavnih melodij — prenos; 23.05 Znani obrazi: Melina Mercouri.

PREJELI SMO

STRUTTURE AMBIENTALI n. 1. Centro internazionale ricerche sulle strutture ambientali «Pio Manzù».

SOCIJALIZAM. Časopis saveza komunista Jugoslavije. Julij-avgust 1970.

FORUM. Juni 1970. Časopis odjela za savremenu književnost JAZU.

Knjige založbe «Regione letteraria», Bologna: Narrativa: Giorgio Alberti: IL SILENZIO DELLE CAMPANE. Teatro: Virgilio Carta — L'ALBA DELLE RISATE. Poesia: Egidio Palmisano — CANTI DEL SUD; Vincenzo Giustini — I MIEI DIECIOTTO ANNI; Nicola Sferrazza — IL GIORNO È CHIUSO; Giorgio Giamcone — POESIE; Bruno Fanucci — IL TEMPO DELLA VITA; Francesco Mandolfo — DA SIRACUSA A TAORMINA È IL MIO CANTO; Guido Bianchi — IL CUORE CON LA PAGLIETTA; Pietro Annese — FRA LE DUE SIRTI.

INFORMAZIONI n. 14. Notiziario bimestrale dell'Ente italiano della moda. Maggio-giugno 1970.

IL QUADRIFOGLIO. Trimestrale dell'Alfa Romeo. Milano, luglio 1970.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Pazite se pred ambicioznimi načrti. Preživeli boste srečen dan z ljubljeno osebo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Presenetil vas bo nenaden uspeh. Nesporazum ne bo trajal dolgo.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Prišlo bo do uresničenja vašega načrta. Vaš optimizem glede nekega čustvenega vprašanja je utemeljen.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne izgubljajte poguma spričo nekega neuspeha. Ognite se nekaterih še nedozorelih pobud.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Vse okoli ščine so vam zelo ugodne: skušajte jih izkoristiti. Pazite, da vam srčne radosti ne ogrozijo ravnovesja.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Uspešen dan za športnike in ročne delavce. Pojasnjeni bodo nekateri vaši problemi.

TEHTNICA (od 23.9. do 21.10.) Pazite, da ne bi po lastni lahkomiselnosti zapravili tega, kar ste si pridobili. Otresite se pretiranega ponosa.

ŠKORPIJON (od 22.10. do 21.11.) Dan bo ugoden za nekatere bistvene organizacijske uspehe. Šli boste na zelo važno potovanje.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Podvig, ki ste se mu odpovedali, se bo nenadoma pokazal kot izredno potreben. Dobro razumevanje v družini.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Pazite se pred nejasnimi situacijami, ki bi jih vaši nasprotniki utegnili izkoristiti. Srečni trenutki v čustvenem življenju.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Bodite v poslovnih odnosih bolj odločni. Ne dovolite, da bi gmotne koristi vplivale na srčne zadeve.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Izredna finančna priložnost, ki jo skušajte izkoristiti. Preden izrečete neko kritiko, pometite pred lastnim pragom.

nova izredna znižanja
velika razprodaja

BOOM CONVENIENZA

drop

NEKAJ IZREDNEGA

V vseh trgovinah se nadaljuje velika razprodaja ob koncu sezone vse modne izbire za leto 1970 za MOŠKEGA, ŽENSKO, OTROKA.

TRGOVINE drop
Trst, via Dante 12 • Gorica, korzo Italia 82 • Pordenon, viale Cossetti 14 • Videm, via Vittorio Veneto 6

Sinoči so bili zamejski športniki deležni edinstvenega športnega doživetja

Jugoslovanska košarkarska reprezentanca navdušila številno občinstvo

Borovo ekipo sta ojačila člana ljubljanske Olimpije Marter in Žorga - Številno občinstvo je nagradilo obe ekipi s toplimi aplavzi - V predtekmi Servolana proti Sežani

Sinoči je bil v Padričah ob priliki drugega športnega tedna Gaje tradicionalni športni dogodek. Košarkarji športnega združenja Bor so se ob 21. uri pomerili z univerzitetno reprezentanco Jugoslavije. Za to srečanje je vladalo veliko zanimanje, saj se je ob robu padriškega igrišča zbralo toliko število gledalcev kot še nikoli doslej.

V uvodnem govoru je predsednik SZ Bor Dušan Košuta spregovoril nekaj besed: «To je edinstven športni dogodek, da imamo v naši sredini svetovne mojstre te tako razširjene in priljubljene zvrsti športa, ki je za nas zamejske rojake še posebna čast. Kljub njihovemu svetovnemu slavju, so ti velikani s posebnim veseljem in navdušenjem sprejeli naše skromno, a iskreno prisrčno vabilo in jih imamo danes tukaj med nami. Naše športno združenje je pa sklenilo, da se ta ekshibicijska tekma odigra prav tukaj v Padričah in s tem oplemeniti uspešni športni teden Gaje in daje priznanje pridnim in požrtvovalnim odbornikom domačega društva, mladini in članom, ki so pripomogli k temu uspehu...»

Predsednik organizacijskega odbora športnega tedna Gaje Marino Milkovič pa je izrekel dobrodošlico svetovnim prvakom in jim zaželel še obilo uspeha pri njihovih nadaljnih športnih nastopih. Ob tej priliki pa se je organizator spomnil nedavno umrlega jugoslovanskega reprezentanta Trajka Rajkoviča z enominutnim molkom. Ko je napovedovalec Saša Rudolf predstavil občinstvu gostujočo reprezentanco, je ta edinstven dogodek dosegel svoj višek. Kapetana peterk Lakovič in Čermak sta si zamenjala darila, še poprej pa so domače športnice, dve v narodnih nošah in šest v športnem dresu, izročile nastopajočim košarkarjem nageljčke. Predsednik Bora pa je izročil trenerju jugoslovanske reprezentance Ranku Žeravici marmornato plaketo z Borovo značko.

SFRJ — Bor 122:59 (52:31)

JUGOSLAVIJA: Karati 19, Simonović 24, Jelovac 13, Kneževič 11, Lvković 14, Kotarac 9, Bočevski 10, Čermak 10 in Vučelič 12.

BOR: Sancin 6, Fabjan, Zavadlal, Rudeš, Laković 10, Starc 4, Sirk 4, Ambrožič 4, Žorga 16, Marter 15.

Borova šesterka je proti tako močnemu nasprotniku nastopila ojačena s članoma «plave» reprezentance Žorgo in Marterjem. Kljub tej okrepitvi pa se domačini, kot je bilo tudi pričakovati, niso mogli uspešno upirati nasprotnikom, ki so pokazali vrhunsko košarko. Trener Mari je poslal na igrišče v prvih minutah srečanja peterko v naslednji postavi: Laković, Starc, Sirk, Ambrožič in Sancin. Naši fantje so se srčno borili in tudi trener Jugoslovanov Žeravica je bil ob koncu srečanja z njihovo igro kar zadovoljen. Kmalu potem pa je bilo potrebno poslati na igrišče gostujoča reprezentanta, da bi nasprotnik bil prisiljen pokazati tisto, česar je resnično sposoben. Tako smo videli nekaj res lepih akcij in prvi polčas se je končal z rezultatom 52:31.

V drugem polčasu pa nekoliko spremenjena peterka gostov pokaže svojo resnično moč in razlika bliskovito narašča v njihovo korist. V peti minuti drugega dela je rezultat kar 69:37. V 14. minuti pa so svetovni prvaki na pragu trocifrnega rezultata. Izredno prodorni Karati s soigralci niza koš za košem, da se razlika strmoglavo veča in nasprotniki zaključijo tekmo s 122:59. Pri gostih je bil najboljši strelec Simonović s 24 koši, pri domačih pa se je izkazal Laković z 10 koši.

Servolana — Sežana 61:58 (23:27)

SEŽANA: Korošec, Tavčar, Trobec, Grdina, Jerina, Škrinjar, Danev, D. in V. Uršič, Korljan.

SERVOLANA: Volpi, Godina, Mocenigo, Tonelli, Sidari, Marconi, Vecchiet, Gropazzi, Quarantotto.

SODNIKA: Giacomi in Paoletti.

V predtekmi večernega nestrpno pričakovanega srečanja sta se pomerila v okviru turnirja KK Sežana in Servolana. Že to uvodno srečanje večera je prineslo majhno presenečenje. Kraševci, ki so veljali za glavnega favorita, so vodili vse do 17 minute drugega polčasa in dosegli celo prednost 12 točk. Pri gostih onkraj meje pa se je v odločilnih trenutkih poznala odsotnost Škrinjarja, Daneva in Tavčarja, ki so morali zapustiti igrišče zaradi petih osebnih napak.

Furlanič

Spored drugega športnega tedna Gaje na Padričah

DANES, 7.8.
ob 20.30 bližanje
SOBOTA, 8.8.
ob 18.00 balinanje
ob 19.00 košarka (Bor — Salonit)
ob 21.30 maraton Gaje
NEDELJA, 9.8.
ob 9.00 balinanje

ATLETIKA

Ron Clarke se je poslovil od nadaljnjih tekmovanj

OSLO, 6. — Avstralec Ron Clarke, se je z današnjim tekom na 10.000 m poslovil od atletske steze. Na cilj je prišel šesti. Zmagal je Američan Shorter s časom 28'32''6. Jugoslovan Nedo Farčič je bil 4. s časom 28'45''8.

PLAVANJE

Kmalu državno prvenstvo v Ljubljani

Po štirih letih bo jugoslovansko državno prvenstvo v plavanju spet v Ljubljani. Zdi se, da bodo potolčeni vsi rekordi kar zadeva števila udeležencev vsaj sodeč po dosedanjih prijavah. Do sedaj se je prijavilo že 200 tekmovalcev iz 22 klubov. Najštevilnejši so prav klubi iz Slovenije: prijavilo se jih je kar 10, kar je vsekakor lepo število.

Prvenstva se bo udeležila vsa jugoslovanska plavalna elita, ker je prvenstvo obenem veljavno kot izbirno tekmovanje za reprezentanco, ki se bo udeležila balkanskega prvenstva v Atenah in evropskega prvenstva v Barceloni. Do sedaj so tudi prijavljeni vsi lanski prvaki z izjemo Vrhovška, ki je letos prevzel trenersko dolžnost.

Med favoriti tega prvenstva naj omenimo Kurbanovića na progi 100 in 200 m prsno. Njegov rekord je toliko pred drugim jugoslovanskim časom, da se mu ni treba bati mladih levov, ki se prikazujejo na plavalnem obzorju. Ne moremo reči isto za lanskega šestkratnega prvaka Veljka Rogošiča, ki zadnje čase ni v formi in se bo moral precej potruditi, da bo kos mladim plavalcem.

Trda bo borba tudi na progi 100 m v prostem slogu, kjer je «stari» Kuridja še vedno favorit, a so ga leta zbližala mlajšim tekmovalcem. Izvedenci pričakujejo, da bo ta panoga ena najzanimivejših.

Dediščino Damija Vrhovška so prevzeli kar trije plavalci in sicer brata Predrag in Nenad Miloš iz Zagreba ter Sandro Rudan ni Rovinja. Ker je Rudan letos oba Miloša že dvakrat premagal, pričakujemo revanš Zagrebčanov.

NOGOMET

Nova Gorica - Tabor 7:2 (3:1)

V nedeljo so odigrali v Sežani prijateljsko tekmo med domačim nogometnim moštvom in gosti iz Nove Gorice. Pred 400 gledalci je sodil domačin Stojkovič.

TABOR: Žigon, Hočevar, Antonič, Kjuder, Trobec, Bole, Svetina, Mimica, Pahor, Korica, Pirjevec.

NOVA GORICA: Leban, Pajtnar, Bučan, Kogoj, Pikula, Hvala I., Hvala II., Varl, Žižmond, Cej, Benedetič, Klanjšček, Leban II.

Gole so dosegli Leban II. v 8. min., Pahor v 10. min., Leban II. v 20. min., v 22. min. in v 47. min., Pahor v 60. min., Benedetič v 80 min., Leban II. v 82. min. ter Klanjšček v 83. min.

Tekma je bila vseskozi borbena in požrtvovalna ter je pokazala, da se oba primorska ligaša vneto pripravljata za start na prvenstvu zahodne conske lige. V začetku sta si oba nasprotnika bila enakovredna in so gostje pobudo vzeli v svoje roke komaj v drugem polčasu. K temu je bistveno pripomogel Leban II., ki je sam dosegel kar 5 golov in omogočil svoji ekipi, da je izvojevala tako visoko zmago. Pohvaliti moramo tudi domačine, saj so se zelo trudili, da bi rezultat zmanjšali, a jim to s pomlajenim moštvom ni uspelo.

Predvidena je tudi povratna tekma, ki bo v nedeljo, 9. avgusta ob 16.30 na stadionu v Novi Gorici.

Rajmund Kolenc

SVETOVNO PRVENSTVO V KOLESARSTVU

Včerajšnje vožnje preložene na danes zaradi slabega vremena

Svečani otvoritveni govor je imel ministrski predsednik Heath - Do sedaj so opravili samo devet voženj

LEICESTER, 6. — Danes popoldne so na dirkališču Saffron Lane uradno otvorili svetovno prvenstvo v kolesarstvu. Vreme je bilo oblačno in je rahlo deževalo, kar je bil razlog za zakasnitev začetka tekmovanj. Deževati je začelo prejšnjo noč po nekaj dneh nenavadno lepega vremena, vsaj za angleško poletje. Nekaj pred začetkom otvoritvene svečanosti je prenehalo deževati, vndar prepozno, da bi se steza posušila.

To ni, kot bi kdo lahko mislil, potapljač ali vesoljski pilot, temveč le japonski smučar, ki se bo zdaj spustil po strmini, na progi en kilometer in dosegel hitrost 180 km na uro

Kot je bilo napisano v natančnem programu, ki so ga prireditelji razdelili med novinarje se je otvoritvena svečanost začela točno ob 14. in je trajala natančno 22 minut in pol, kot je bilo predvideno. Prvenstvo so otvorili britanski ministrski predsednik Heath, predsednik mednarodne kolesarske zveze Italijan Adriano Rodoni ter predsednik britanske kolesarske federacije E. N. Chippendale. Vsi trije so imeli kratke nagovore. Pred začetkom svečanosti je prišlo na dirkališče 76 vojakov, ki so nosili 38 zastav sodelujočih držav.

Po govoru ministrskega predsednika je sledilo dviganje angleške zastave, ki so ga spremljali zvoki britanske himne. Maloštevilno občinstvo je potem prisostvovalo salvam dveh topov, ki so štirikrat ustrelili. Za natančne Angleže pa je bilo pravo presenečenje, ko je predsednik Heath zahteval, da bi šel med kolesarje in jih pozdravil.

Nekaj po 17., kar odgovarja našim 16., so se začela tekmovanja prvega dneva v dirkališčnih panogah. Nebo je bilo še vedno pooblačeno, ni bilo vetra, temperatura pa je bila idealna za tekmovanje.

Najprej bi morale biti hitrostne vožnje za ženske, ker se pa Avstralijanka Leone Roach ni predstavila na startu in je bilo drugih tekmovalk samo osem, so bile vse prepuščene v četrtfinale, ki je na programu jutri zvečer.

Tekmovanja so se tako začela z vožnjo na kronometer. Po devetih vožnjah je začelo spet deževati in prireditelji so morali tekmovanja prekiniti.

Ob 19.30 so prireditelji odločili, da prenesejo druge vožnje na jutri. Časi prvih devet tekmovalcev, ki so vozili danes, bodo veljavni tudi jutri. Za sedaj je stanje tako:

KILOMETER NA KRONOMETER:
Sergej Kravcov (SZ) 1'09''23/100
Perkyns (Avstralija) 1'10''14
Karl Koether (Z. Nem.) 1'10''30
Georges Claes (Bel.) 1'11''61
Raimo Suikkanen (Fin.) 1'11''74
Martin Steger (Šv.) 1'11''80
Victor Limba (Arg.) 1'12''09
Roman Hermann (Lih.) 1'13''78

Spored SP v kolesarstvu

DIRKALIŠČNE VOŽNJE

DANES, 7. avgusta

14.30 hitrostne dirke (repesaži) 19.30 ženske hitrostne vožnje (četrtfinale); vožnja za motorji za amaterje (tretja skupina); zasledovalna vožnja za amaterje (četrtfinale); hitrostna vožnja za amaterje (osminke finala). Zasledovalna vožnja za ženske (kvalifikacije).

JUTRI, 8. avgusta

14.30 hitrostna vožnja za ženske (polfinale in finale); zasledovalna vožnja za amaterje (polfinale); hitrostna vožnja za amaterje (četrtfinale).

19.30 zasledovalna vožnja za amaterje (finale); hitrostna vožnja za amaterje (izločilne skupine);

9. avgusta

14.30 hitrostna vožnja za amaterje (polfinale); zasledovalne vožnje za profesionalce (kvalifikacije) zasledovalne vožnje za ženske (polfinale);

18.30 hitrostna vožnja za amaterje (finale); zasledovalna vožnja za profesionalce (prva skupina); zasledovalna vožnja za ženske (polfinale); ekipna zasledovalna vožnja (kvalifikacije).

10. avgusta

19.00 zasledovalna vožnja za profesionalce (polfinale); vožnja za motorji za profesionalce (druga skupina).

11. avgusta

14.30 hitrostna vožnja za profesionalce (osminke finala); tandem za amaterje (izločilne skupine, četrtfinale); ekipna zasledovalna vožnja (četrtfinale).

19.00 zasledovalna vožnja za profesionalce (finale); vožnja za motorji za profesionalce; hitrostna vožnja za profesionalce (četrtfinale); tandem za amaterje (polfinale).

12. avgusta

18.30 vožnja za motorji za profesionalce (finale); hitrostna vožnja za profesionalce (polfinale in finale); tandem za amaterje (finale); ekipna zasledovalna vožnja (polfinale in finale).

CESTNE VOŽNJE

13. avgusta
12.00 100 km ekipno
14. avgusta
počitek
15. avgusta
9.00 cestna vožnja za ženske (65 km)
12.00 cestna vožnja za amaterje (175 km)
16. avgusta
10.00 cestna vožnja za profesionalce (270 km)

BOKS

Jerry Quarry v kratkem proti Foremanu

NEW YORK, 6. — Danes so uradno sporočili, da bo Jerry Quarry nasprotnik Georga Foremana, mladega črnopoltega ameriškega boksarja, ki je pred dnevi premagal s tehničnim k. o Georga Chuvala. Prireditelji skušajo organizirati ta match za 23. oktober. Zmagovalec bi se moral potem srečati z zmagovalcem dvoboja med Pattersonom in Greenom. Ta turnir pa bi moral določiti uradnega izzivalca svetovnega prvaka Frazierja. Srečanje za svetovni naslov težke kategorije pa naj bi bilo prihodnje leto v Madison Square Gardenu. Če bi nekdo od štirih boksarjev moral odstopiti, bi na njegovo mesto prišel Bonne Kirkman, ki se je pred dvema letoma poškodoval, je pa zadnje čase zabeležil štiri zmage s k. o.

MOTOCIKLIZEM

KEIMOLA, 6. — Svetovni prvak kategorije motorjev do 500 ccm Giacomo Agostini je osvojil prvo mesto v isti kategoriji na cestni dirki v Keimoli na Finskem. Avstralec Carruthers je bil prvi v kategoriji do 350 ccm.

Razred do 350 kub. cm:
1. Carruthers (Avs.) 22'57''34 s p. h. 128 km n. u.
2. Pesonen (Fin.)
3. Gould (VB)

Razred do 500 kub. cm:
1. Agostini (It.) 23'51''91
2. Pesonen (Fin.)
3. Simon (VB)
4. Robb (VB)
5. Pagani (It.)

VODNO SMUČANJE

35-letna Mac Millanova postavila nov rekord na progi Pulj - Cervia

CERVIA, 6. — Avstralska prvakinja v vodnem smučanju 35-letna Mary Mac Millan je danes potolkla ženski rekord na progi Pulj - Cervia.

Mac Millanova je poročena in ima 18-letnega sina, zmagala je že šestkrat na tekmovanju «From Bridge to bridge», ki je najbolj znana avstralska proga za vodne smučarje. Pot od Pulja do Cervie je prevozila v dveh urah in 23 minutah. Morje je bilo med potjo mirno, vlekel pa jo je motorni čoln supertritone.

V soboto in v nedeljo bo poskušal postaviti nov rekord na tej progi Larry Bennett.

Zgolj naključje ali spet provokacija?

Pred nekaj dnevi so fašistični nestrpneži vdrli na sedež anarhistov v Ul. Mazzini in ga razdejali. Včeraj smo zasledili na plakatih, ki so naznanjali tekmo med jugoslovansko košarkarsko reprezentanco in Borom črne madeže, znamenje dobro znanih fašističnih tolp, ki nemoteno pohajkujejo po mestu in okolici. Zdi se, da je celo zgolj športni dogodek trn v peti tem skrajnežem. Naj poudarimo še enkrat, da na take provokacije ne bomo odgovarjali, saj je te prenapetеže že obsodila zgodovina

PO MNENJU SVETOVNEGA REKORDERJA KINNUNENA

Komaj leta dva tisoč s kopjem čez sto metrov

Finec upa na zlato kolajno v Münchnu

HELSINKI, 6. — «Komaj čez trideset let bomo dosegli mejo 100 m v metu kopja.» To je mnenje svetovnega rekorderja v tej atletski panogi 28-letnega Finca Jorme Kinnunena. Svetovni rekord je dosegel pred enim letom, 18. julija 1969. z značko 92,70 m. Iztrgal ga je sovjetskemu metalcu Janisu Lusisu.

Svoje prve uspehe je Kinnunen dosegel leta 1960, ko je vrgel orodje 62,88 m daleč. Skupaj s prijateljem Nevalo sta bila prva talenta prenovljene finske šole v metu kopja. V Mehiki se je že govorilo o njem kot o zmagovalcu olimpijskih iger: takrat pa ga je za dober poldrugi meter premagal Sovjet Lusis. Lusis je dosegel 90,10 m, Kinnunen pa 88,58 in se je tako moral zadovoljiti s srebrno kolajno.

Na vprašanje, kaj misli, koliko časa bo še zdržal njegov svetovni rekord, je Kinnunen odgovoril, da upa vsaj do prihodnjih olimpijskih iger v Muenchnu, kjer bi ga pa zelo rad sam popravil. Morda pa bo to uspelo tudi Nevali, ki ga je že večkrat premagal.

V zadnjih šestih letih je bilo zelo malo metalcev, ki bi vrgli orodje čez čarobno mejo 90 metrov. Prvi je bil mlad Norvežan Tarje Pedersen z značko 91,73. Njegov svetovni rekord je veljal kar štiri leta in ga je končno premagal Lusis z metom 91,98. Nazadnje je rekord popravil Kinnunen s sedanjim rezultatom 92,70. Na lanskem evropskem prvenstvu v Atenah je bil Kinnunen komaj deseti s poprečnim metom 74,82 m. «Takrat sem bil zelo živčen. Metalcu kopja pa so nujno potrebni mirni živci. Razen tega nisem mogel uskladiti svoje precejšnje hitrosti s tehniko. To pa je bilo odločujoče,» pravi Kinnunen o tistem tekmovanju.

Svetovni rekorder je visok 175 cm in tehta 78 kg. Na olimpijskih igrah v Mehiki je tehtal 3 kg manj. Je eden izmed najnižjih metalcev kopja, ki nekaj pomenijo v svetovnem merilu. Pravi na vsak način, da višina ni neobhodno potrebna. Visoki in težki atleti so po navadi počasnejši od majhnih.

Na zadnje vprašanje, koga ima za svoj zgled, je Kinnunen odgovoril, da se je zgledoval po Poljaku Sidlu, kar zadeva tehniko in po Sovjetu Lusisu, kar zadeva fizično moč.

MLADEN OLJAČA: **41.**

KOZARA

Prevedel: Severin Šali

«Res,» je odgovoril Jelisavac.

«Zakaj vaju ni pobil, strahopetca hudičeva!» je zavpil Lazar. «Prav pred Šošem osramotita sebe in mene in svoje tovariše! Ubijta se bojazljivca! Izpljuniti vaju je treba! Prepustiti ženskam, da vaju premlatijo s palico in namažejo z govnom, saj drugega ne zaslužita.»

«Tovariš komandir, moramo iti.»

«Pokliči Ljeposavo,» je rekel Lazar. «Naj jima posname kožo s hrbta.»

«S tem ne soglašam, tovariš komandir, ker imam ukaz,» je rekel eden od spremljevalcev. «Ne soglašam, da bi jima ženske posnele kožo s hrbta, ker mi je ukazano, da ju odpeljem v štab odreda, kot je rekel Šoša.»

«Izginita, da vaju moje oči ne vidijo!» je zavpil Lazar, prepričan, da je naredil narobe, ko je odšel z bojišča, čeprav je za nekaj ur, namesto da bi bil sem poslal Hamdijo ali Ivana.

Ne bi bil smel zapustiti čete, je vzdihnil. Če bi bil tam se to ne bi bilo zgodilo, je premišljeval, hitač za presotovoljci. Kako naj stopim pred Šošo, mati nebeška? Obrnil se je in zagledal begunca, ki sta se odmikala potrto, kot da gresta v grob.

12

«V vrsto, prihaja Šoša! Prepaši se! Zapni gumbe! Zaveži vezalke, prihaja Šoša! Očisti orožje, popravi jermen, prihaja Šoša! Zravnaj glavo, stoj mirno v vrsti, prihaja Šoša!»

«Četa, mirno! Pozdrav na desnoo!»

Zagledal je ostrookega vojaka, upognjenega v pasu. Zagledal ga je in mu s krepkim korakom stopil nasproti.

«Tovariš Šoša, stanje čete vojno,» je raportiral. «V četi imam dvesto dvajset vojakov, deset ročnih strojnic in dva majhna minometalca. Ponoči so trije padli, dvanajst pa je bilo ranjenih.»

«Ste jih rešili?»

«Smo, tovariš Šoša, in pri tem je padel Šurlan Peter.»

«Koliko prostovoljcev si oborožil?»

«Dvaintrideset, tovariš Šoša, druge pa sem poslal Banjcu in Filipoviću, nekaj pa tudi štabu bataljona.»

«Tovariši, smrt fašizmu!» je vzkliknil Šoša.

«Svobodo narodu!» je zagrmela četa.

«Daj jim prosto,» je rekel Šoša.

«Na mestu pro-sto!» je zavpil Lazar. In zdelo se je, da je celo listje strepetalo.

Šoša je spregovoril. Govoril je o stanju, v kakršnem je sedaj Kozara, govoril o razmerah na fronti, o moči sovražnika, ki se kar naprej kopiči in se ne umakne kljub izgubam. Govoril je o odpovedih in žrtvah...

Lazar je s težavo lovil njegove besede, ki so zamolklo odmevale in se niso dotikale srca kot nekoč, ko je govoril prav isti Šoša. mrk in slaven. To jutro se Lazar Šoše ni razveselil kot tolikokrat prej, kadar ga je srečal. Danes je trepetal, se ga bal, grizla ga je sramota.

«Tovariši!» je govoril Šoša.

Lazar je z naporom spremljal njegove besede, jim skušal slediti in odkriti smisel. In čeprav to ni bilo težko, saj je Šoša govoril z jasnimi in razumljivimi besedami, se je vendar zdelo, da je to tujec, celo nasprotnik, čigar besede se kopičijo in zamotavajo in tlačijo Lazarjevo dušo. Ni jih mogel ujeti, ker je čakal, kdaj pride tisto, kar mora priti, tisto najbolj žalostno in sramotno. Prihaja, mora priti, prišlo bo sevda na koncu.

«Tovariši!» je govoril Šoša.

Ali je to res tisti Šoša, nasmejan, vitek in lep, gosposko oblečen v črno obleko, v novih čevljih in s palico v roki, na hribu Pošti, v gozdičku nad Lazarjevo hišo, v družbi dveh lješljanskih rudarjev: Gojka Šurlana in Mladja Graonića? Lazar gre k njim, tepta praprot in razgrinja veje. Da ni agent? Tako lepo oblečen in obut ni nihče tod okrog. Ni kmet ne rudar, tujec je... Lazar je stopil k Mladju in Gojku in jima segel v roke.

«Boš tudi meni dal roko?» je vprašal tujec in se nasmehnil. «Zdravo, tovariš!»

«Kdo si?» se mu je Lazar zasrepel v obraz, Mladjo in Gojko pa sta mu povedala, da je to naš človek, prišel je iz mesta in bo ostal tukaj na kmetih, v hosti, ker je ušel ustašem. Nista povedala, kako mu je ime, ne od kod je pravzaprav prišel, Lazar pa ni hotel vprašati, saj je uganil, da gre za človeka, ki ga ustaške patrulje že iščejo; rade bi ga ujele, zvezale in poslale v «Črno hišo» ali v smrt. Gotovo je sholar (kot Vukašin Čuk, prvi sosed, študent in poročnik Španske republikanske vojske), eden od tistih, ki prizadevajo ustašem toliko skrbi, oblast pa se jih boji in trepeta pred njimi. Opazoval je tujca od strani, preverjal njegove gibe in poslušal glas, ko je ta spraševal o ustaših, o kmetih in rudarjih, o talcih. Govoril je s čudnim prizvodom, nekako tuje in drugače, zato je bil Lazar zadržan, previden in celo nezaupljiv. Toda Gojko in Mladjo sta brez ovinkov rekla Lazarju, naj prišlecu pomaga, naj ga za nocoj vzame v hlev, na seno, da bo prenočil, zjutraj pred dnem pa naj ga odpelje v hosto na domenjeno mesto, kjer ga bodo čakali. Lazar je privolil, čeprav je vedel, da rine v nesrečo: bal se je pasti, bal izdaje (saj ne ve, je to Srb ali šokec?), vendar je privolil in vprašal tujca, če je lačen in kaj še potrebuje...

«Tovariši!» govori Šoša pred četo, toda ubežnikov ne omenja.

Je to isti Šoša, ki se je lani julija sredi belega dne pojavil iz hoste in šel proti Lazarjevi hiši na čelu skupine izbranih in najvidnejših ljudi, od katerih so bili nekateri oboroženi s karabinkami in z bajoneti na ceveh? Lazar je spoznal Simo Ivanovića, Laza Desnico, Djurdja Tramošljanina, Miloša Vujanovića in še nekatere.

Šele nato je opazil, da je tudi tujec oborožen, da si je pripasal revolver in pripel bombe. «Imaš puško?» je vprašal Lazarja, ta pa je pomišljal, ker še zdaj ni vedel, kako in kaj. «Vzemi puško, gremo na Lješljane,» je rekel tujec in se čudil, da Lazar omahuje in čaka. «Hajdi, kaj si se zamislil,» ga je lopnil po rami in pokazal pot, po kateri naj gre. In je šel, drugi pa za njim. Šli so po sredi ceste, po bregu nad živo mejo, pod Pošto ob robu hoste. Lazar je slišal, kako mu tujec vpije, naj zgrabi za orožje, če ga ima, če nima puške, naj vzame sekiro, lahko pa tudi rovnico ali koso, vile ali grablje in gorjačo. «Dvignili smo vstajo!» vpije Lazarju s ceste. Lazar je stekel v hlev, odprl jamo pod jaslimi, potegnil ven zaboj, ga odprl in vzel karabinko. Skril jo je bil še v aprilu, ko se je po zlomu vrnil iz Petrinje, ker je bila Jugoslavija premagana. Potem je stekel s puško na rami, puška mu je poskakovala, zategnil je jermen, poiskal municijo, vtaknil v puško saržer.

«Tovariši!» govori Šoša pred četo, toda ubežnikov ne omenja.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338 95 823
Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 50 par, mesečna 10 din, letna 100 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 7. avgusta 1970

Za SFRJ «ABIT» - DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1 telefon 22 207
Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 150, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice 150 lir «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

SESTANEK SKANDINAVSKIH DRŽAV

«Skandek» na prepihu med vzhodom in zahodom

Uspešni zaključek pogovorov v Trondheimu je odvisen od ZDA in Sovjetske zveze

TRONDHEIM (Norveška), 6. — Danes se je v tem tretjem norveškem mestu (po številu prebivalcev in gospodarski pomembnosti) sestal svet predsednikov vlad Danske, Norveške, Švedske in Finske. Te države že desetletja sestavljajo skupino, ki je zelo tesno povezana, tako da so sploh prehodi njihovih medsebojnih meja praktično popolnoma odpravljeni. V tem smislu ne obstajajo ne carinske in ne druge omejitve.

Vendar pa se v tej kompaktnosti dežel, ki so živele morda več kot eno stoletje složno in brez prepirov, vrinil črv razjedanja, ki grozi, da bo popolnoma zrušil to stavbo.

Da ne govorimo o Finski. Ta država se je pred več kot četrtstoletjem zapletla v vojno s Sovjetsko zvezo. Njen izid ni praktično spremenil dejanskega odnosa sil po zaključku druge svetovne vojne. Finska in za njo tudi Švedska morata računati z neposredno bližino Sovjetske zveze. Obe državi sta izrazito nagnjeni k politiki nevtralnosti, bolj seveda Finska in v nekoliko manjši meri tudi Švedska.

Res pa je, da mora tudi Norveška računati z neposredno bližino kolosa s socialistično ureditvijo družbe. Norvežani mejijo namreč tik pri Kirkenesu s Sovjetsko zvezo. Ideološko so morda v tem trenutku precej oddaljeni od socializma (na Norveškem je namreč na oblasti koalicija sredinskih strank, ki je izrinila iz vladnih stolčkov norveške socialdemokrate), toda tudi za njih velja načelo, da je treba obdržati dobre odnose s sosedi.

Edina država v sklopu skandinavskih držav, ki nima teh pomislekov je Danska. Sovjetska zveza je zanjo daleč, Skupno evropsko tržišče pa je blizu. Danci so tesno povezani z gospodarstvom Zvezne republike Nemčije ter želijo, da bi čimprej stopili v Evropsko gospodarsko skupnost.

Pod kakšnimi pogoji? Danci se zavedajo, da bi bila vključitev njihove majhne državice v to skupnost skoraj brezpomembna, če bi nastopali sami. Zato si želijo, da bi v to skupnost stopila skupnost treh severnih držav Skandinavije, se pravi Danske, Norveške in Švedske. Gre za države anglosaškega porekla, ki jih druži zelo soroden jezik in ki so vse bliže zahodu kot pa vzhodu.

Križi in težave za skandinavske dežele so se začeli preteklo pomlad, ko se je izjalovil poskus ustanovitve gospodarskega sistema «Nordek». Ta pa se je izjalovil, ker je odpovedala Finska. Razlogi za finsko odpoved so na dlani. Njihovi partnerji so zahtevali, vsaj posredno, nekakšno vključitev ne samo v zahodnoevropski gospodarski sistem, temveč tudi njegovo politično obeležje, ki mu je ime «NATO». Finska ni mogla sprejeti teh zahtev.

Danska se ni sprijaznila s to stvarnostjo. Da hoče vstopiti v EGS, je znano vsakomur, toda v njo hoče vstopiti z določeno gospodarsko prepričljivo «težo». Zato so Danci in predvsem njihov predsednik vlade Hilmar Baunsgaard, ustvarili načrt «Skandek». V tej gospodarski skupnosti naj bi bile tri anglosaške države skandinavske skupnosti (brez Finske), ki naj bi bila podobna gospodarski in politični skupnosti Beneluxa. Zdi pa se, da je ta načrt postavljen na zelo trhlih nogah. Benelux je bila gospodarska politična tvorba, ki ni v določenem trenutku oklevala pred skrajnimi političnimi zahtevki vključitve v sistem obrambe zahodnega Atlantskega oceana (NATO). Primer «Skandek» pa je povsem drugačen: Švedska hoče na vsak način ohraniti svojo nevtralnost.

O vseh teh problemih se bo govorilo v teh dneh na sestanku vladnih predstavnikov v Trondheimu. V ozadju danskih prizadevanj stoji morda ameriško zunanje ministrstvo, toda na drugi strani je tudi gotovo, da je bolj ali manj odločno stališče Finske, ozroma Švedske, precej odvisno od vetra, ki piha iz Moskve. Pravijo, da so Finci prejeli zagotovilo, da so v Moskvi precej «mehko» razpoloženi.

V Limi spopadi med policijo in črnci

LIMA (Ohio), 6. — Do hudih spopadov med policijo in skupinami črncev je prišlo preteklo noč v Limi. Neredi so nastali zaradi smrti mlade črnke, ki je umrla zadeta od strela policije. Med streljanjem je bilo ranjenih precej agentov, vendar je število ranjenih črncev še večje. Policija je z blindiranim avtom vdrla v sedež «črnih panterjev», ki je pa na srečo bil prazen. Župan je oklical policijsko uro in izredno stanje, istočasno pa je prepovedala prodajo bencina. Na ukaz guvernerja je popoldne dospelo v mesto, da bi pomagalo krajevni policiji, še 350 posebnih agentov narodne straže. Mesto samo šteje 50.000 prebivalcev.

Potovanje po Lunini površini

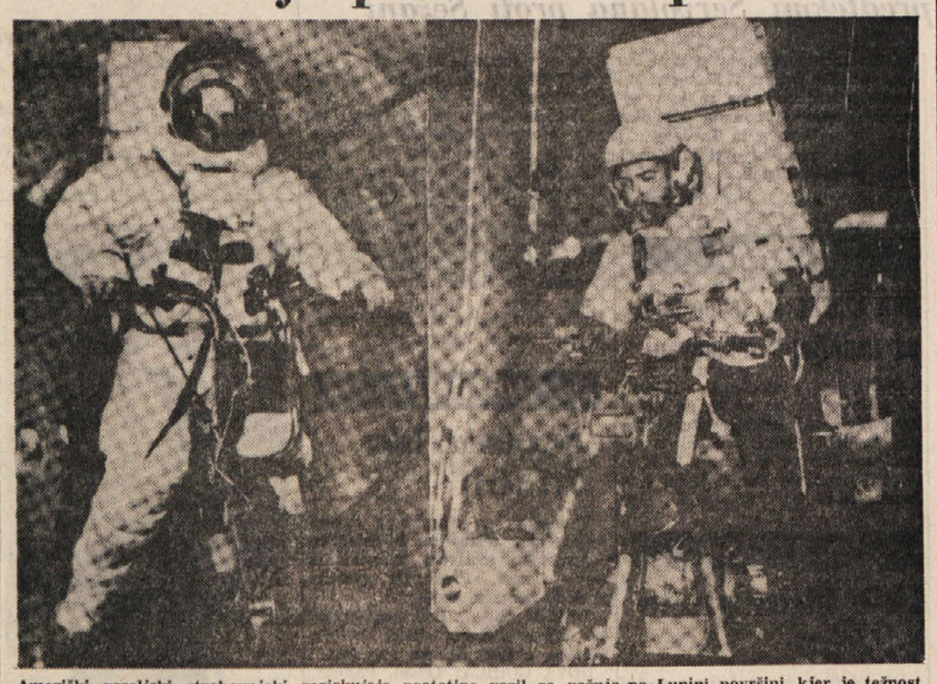

Ameriški veseljski strokovnjaki raziskujejo prototipe vozil za vožnjo po Lunini površini, kjer je težnost šestkrat manjša kot na Zemlji. Med vozili, ki naj bi prišla v poštev za prve krajše izlete, sta tudi ti dve. Voznika imata na hrbtu instrumente in naprave, ki tehtajo natanko toliko, kot tisti, ki jih bodo nosili kozmonavti med resničnim potovanjem po Luni

PO NIXONOVIH IZJAVAH O MANSONOVI KRIVDI

Sodnik je ponovno odklonil zahtevo branilcev za razveljavitev procesa

Branilci skušajo zmesti Kasabianovo: zaslišujejo jo brez oddiha - Sodnik prekinil razpravo zaradi pričine utrujenosti

LOS ANGELES, 6. — Sodnik Older, ki vodi proces proti «Satanu» Charlesu Mansonu, je danes zavrnil tretji priziv branilcev z utemeljitvijo, da je prepričan o pravilni, nepristranski in pravični sodbi porotnikov. Dejstvo, da je Manson pokazal porotnikom časopis z naslovom o Nixonovem govoru, za sodnika ne predstavlja razloga, da bi proces razveljavil, toliko bolj, ker so mu porotniki zagotovili, da to ne more vplivati na njihovo prepričanje.

Mansonov branilec Irving Kanarek je predložil tudi prošnjo, naj bi predsednik Nixon sam prišel na proces, da bi razložil «svoje skrite politične namene». Okrajni pravdnik Aaron Stovitz (ki nadomestuje Bugliosija) je na ta predlog odgovoril, da Manson skuša na vsak način povzročiti napako pri sodnem postopku, da bi morali proces prekiniti in razveljaviti. Obtoženke Susan Atkins, Patricia Krenwinkel in Leslie Van Heuten so danes v sodni dvorani nekaj časa soglasno skandirale stavek: «Če predsednik Nixon trdi, da smo krivi, zakaj nadaljujemo s procesom?»

Proces se je po teh uvodnih zapetljajih odvijal brez posebnih zanimivosti, čeprav v precej napetem ozračju. Kanarek je nadaljeval brez oddiha z zaslišavanjem Linde Kasabianove in skušal na vse načine dokazati, da je pripovedovanje dekleta samo sad fantazije popolne narkomanke. Kanarek je prepričan — ali bi vsaj hotel prepričati vse ostale — da si dekle izmišljuje pokol v Del Airu, oziroma da ga je mogoče «doživela» med svojimi «potovanji» pod vplivom mamila.

Kanarek je hotel izvedeti od Kasabianove, zakaj ni obvestila policije, ko je Watson umoril Parenta. Zelo zanimiva so bila vprašanja, ki jih je Kanarek zelo hitro postavljal in skopi odgovori Kasabianove:

«Ste se bali ječe» «Ne vem...»
«Je bil enak strah kot sedaj pred plinsko celico?» «Ne vem...»
«Je to drugačen strah?» «Ne vem . . .»

Jasno je da je hotel odvetnik Kanarek na ta način ustrahovati in zmesti Kasabianovo. Dekle je na točna vprašanja kasneje spet potrdila, da ni nameravala ubijati, kakor tudi ni vedela, da drugi to nameravajo, ko se je odpravila iz Spahn Rancha proti Bel Airu. Prvič je danes Kasabianova govorila o pokolu, ne da bi jo zalile solze.

Vsekakor je branilcem danes uspelo, da so Kasabianovo utrudili. Dekle je zaradi utrujenosti tudi prosilo sodnika, naj bi prekinil razpravo. Sodnik je njeno prošnjo uslišal. Kasabianova je zadnje dva dni res bila bolj bleda kot običajno in utrujenost se ji je poznala, ko je morala odgovarjati na hitra vprašanja. Sodniku je tudi rekla, da ji le s težavo uspe poslušati in slediti vprašanjem, na katera mora potem tudi odgovoriti. Vsi štirje branilci so v Ameriki «zaslovel» prav zaradi posebnega načina ravnanja s pričami. Poleg tega, da vsi štirje znajo izrabiti vsako najmanjšo negotovost ali vsak oprijem, ki ga najdejo v izjavah ali postopku, znajo tudi zelo spretno zmesti priče, da včasih v iskanju odgovora, izjavijo tudi to, kar dejansko ne mislijo ali o čemer niso prepričane. Ker branilcem ni uspelo, da bi prisilili sodnika, naj bi prekinil proces, skušajo sedaj utruditi glavno pričo.

Kanarek je danes zahteval od Kasabianove tudi «prevod» nekaterih besed, ki jih je «družina» stalno uporabljala. Dekle je tako povedalo, da so z besedo «pigs» označevali policiste, «piggies» naj bi bili bogataši, tisti torei, ki razpolagajo z denarjem ali «breadom», in pripadajo «estabilishmentu» ali «postavljeni oblasti». Z besedo «freaks» so označevali ljudi, ki so se večkrat odpravljali «na potovanja» ali «trips» z zauživanjem mamil.

Kasabianova je nato pripovedovala o svojih občutkih, ko je izvedela, koliko oseb je bilo dejansko umorjenih in da je bila Sharon Tate noseča. Še enkrat je potrdila, da je vedela za umor treh oseb, ni pa vedela za ostale. Tateina nosečnost jo je spravila v globoko moralno krizo. Dodala je še, da je ob odhodu v Benedict Canyon smatrala Sharon Tate in njene goste za «piggiese», vendar je kasneje razumela, da so bili vsi skupaj nedolžne žrtve.

Odvetnik Fidgerald je danes izjavil časnikarjem, da je Linda Kasabianova dobila ženitveno ponudbo od 24-letnega mladeniča. Pokazal je tudi pismo, ki je bilo podpisano samo z začetnicami. Izjavil je, da je prisrčno pismo oboževalca globoko ganilo Kasabianovo, ki je vsekakor še vedno uradno poročena z možem Robertom.

«Črni panter» začasno svoboden

OAKLAND (Kalifornija), 6. — Ameriško sodišče je dovolilo Hueyu Newtonu, enemu od voditeljev in ustanoviteljev organizacije (črni panterji», na začasno svobodo proti plačilu 50 tisoč dolarjev. Newtona so obsodili septembra 1968 zaradi umora nekega policista. Proces je bil sedaj razveljavljen zaradi napačnega postopka in mladeniča bodo morali ponovno soditi zaradi «nenamernega umora».

Policija aretirala dva zelo znana razpečevalca mamil

RIM, 6. — Oddelek rimske policije «criminalpol», ki se običajno ukvarja z najnevarnejšimi kriminalci in še posebno z vsemi prekrški v zvezi z mamili, je danes skupaj z letečim oddelkom iz Grosseta vdrl v grad v kraju Ansedonia pri Grossetu in v spanju zasačil dva med najbolj znanimi francoskimi razpečevalci mamil: 29-letnega Laurenta Fiocconija iz Pariza in 25-letnega Jeana Mauriceja Kello iz kraja Sallier Pont. Mladeniča sta seveda potovala s ponarejenima potnima listoma, ki sta se glasila na imeni Ramond Makarof in Miro Rogers. Oba so že dolgo časa iskale francoska, italijanska in ameriška policija zaradi razpečevanja mamil. Zaradi njiju sta v Italijo dospela tudi dva agenta posebnega urada FBI «Bureau of Narcotics», kajti v ZDA sta bila mladeniča že obsojena na 20 in 10 let zapora.

Mladeniča sta bila v družbi dveh žensk, treh osebnih straž in treh otrok. Policija je vse aretirala in jih že danes precej dolgo časa zasliševala. V gradu so agenti našli 50 tisoč dolarjev, o katerih so ujeti dali različne razlage, niso pa našli mamil ali kakih dokumentov.

Zelo verjetno je, da bo policija odkrila zelo zanimivo ozadje, čeprav do sedaj ni hotela dati nobene izjave v zvezi z aretacijo razpečevalcev.

Mnogo žrtev monsunskega deževja

NEW DELHI (Indija), 6. — Indijski minister K. Rao je danes v parlamentu izjavil, da so v zadnjem času poplave, ki jih je povzročilo monsunsko deževje, uničile pridelek za vrednost približno 138 milijonov rupij, podrle nad 50 tisoč stanovanj in poslopij, povzročile smrt približno 150 oseb in na tisoče domačih živali v šestih državah.

V Assamu je Bramaputra prisilila približno 300.000 oseb, da so zapustile svoje domove. 22 oseb je utonilo, približno 20 pa je umrlo zaradi kolere, ki se je razpasla v poplavljenih deželah. V deželi Uttar Pradesh je pogrešenih 88 oseb. Obdobje monsunov je šele na polovici.

RAWALPINDI (Pakistan), 6. — Pakistanski radio je danes javil, da je na področju Comila v vzhodnem delu Pakistana izgubilo življenje približno 300 oseb zaradi obširnih poplav. Voda je porušila približno 40 odstotkov stanovanj in stavb.

KATMANDU (Nepal), 6. — Zaradi deževja in zemeljskih usadov je umrlo 19 oseb v kraju Tapakthot v vzhodnem Nepalu. Žrtev je tako do sedaj 370.

POLITIČNA KRIZA V URUGVAJU

Aretiran v Montevideu ustanovitelj «FARO»

«Tupamaros» so podaljšali za en dan rok osvoboditve političnih zapornikov

MONTEVIDEO, 6. — Danes se je zvedelo, da so gverilci «Tupamaros» podaljšali za 24 ur, to je do jutri zjutraj, rok za osvoboditev vseh političnih zapornikov v Urugvaju v zameno za osvoboditev brazilskega diplomata vicekonzula Aloysija Dias Comidesa ter ameriškega policijskega funkcionarja Daniela Mitrioneja.

Policijski organi skušajo ugotoviti avtentičnost sporočila, se pravi če so «ultimatum» res poslali pristaši organizacije «Tupamaros».

Oklevanje policijskih organov glede avtentičnosti dokumenta pa je morda le izgovor za nadaljnje odlašanje dokončne rešitve tega vprašanja. Politični predstavniki urugvajske države niso namreč sprejeli še nobenega sklepa. Na eni strani bi hoteli ugoditi zahtevam brazilske in ameriške vlade, na drugi strani pa nočejo priznati, da je politično stanje v državi zelo napeto in nočejo niti dati vtisa, da so klonili pred gverilci.

Zato so ukazali policijskim organom, naj zasledujejo z največjo vnemo vse resolucionarno gibanje v Urugvaju. V tej zvezi je treba pripomniti, da so želi tudi pomemben uspeh. Posrečilo se jim je namreč, da so včeraj aretirali Mara Cesarija Rossija Garretana, ki je eden od ustanoviteljev «Vzhodnih revolucionarnih oboroženih sil (FARO)», to je gibanja gverilcev, ki je prav tako pomembno kot gibanje «Tupamaros».

Policija je sporočila, da so skupaj z Garretanom aretirali še tri druge upornike (med njimi je tudi neka ženska). Aretacije so izvršili med preiskavo v nekem fotografskem ateljeju v montevidejskem predmestju. Policisti so baje zaplenili nekaj revolverjev in večjo količino propagadnega materiala.

Danes je urugvajska vlada uradno odbila zahtevo gverilske organizacije «Tupamaros» za osvoboditev brazilskega diplomata vice konzula Comidesa in ameriškega policijskega funkcionarja Mitrioneja, ki so pu ugrabili gverilci. Vest je sporočil danes časnikarjem tajnik predsedstva republiškega predsedništva Hektor Georg. Tajnik je poudaril, da predsednik Jorge Pacheco popolnoma odobrava sporočilo notranjega ministrstva z dne 3. avgusta, v katerem je bilo rečeno, da urugvajska vlada zavrača zahtevo za osvoboditev «vseh političnih zapornikov» (v urugvajskih zaporih jih je baje okrog 160) v zameno za osvoboditev brazilskega in ameriškega diplomata.

V vladnem sporočilu je še rečeno, da «vsi funkcionarji pri organih javnih oblasti, ki se ne strinjajo s sklepom vlade, bodo morali podati ostavko.»

Pripomniti pa moramo, da je bilo to uradno sporočilo objavljeno preden se je zvedelo za ultimatum organizacije «Tupamaros».

Požar v nebotičniku

NEW YORK, 6 — Zaradi požara, ki je izbruhnil v nekem nebotičniku manhattanske Wall Street sta dve osebi izgubili življenje, deset najst pa je hudo ranjenih. Med njimi je 10 gasilcev. Požar je izbruhnil v trinajstem nadstropju in mnogo oseb se ni moglo ganiti, ker so bile v višjih nadstropjih ali v dvigalih. Na mesto je takoj prispelo 120 gasilcev z 22 vozili ali avto cisternami. Še ni znano, kako je nastal požar.

RIM, 6. — Prvič se je zgodilo, da so jetniki v zaporu «Regina Coeli» smeli dati kri za tovariša, ki je bil v smrtni nevarnosti. 28-letni Giuseppe Canalatti je bolehal za srcu. Zdravniki so ga odpeljali v bolnišnico in sklenili, da ga operirajo. Potrebovali pa so v nekaj urah približno sedem litrov krvi. Jetniki so se ponudili, da sami dajo kri. Čeprav je to proti pravilniku so oblasti na prošnjo zdravnikov sklenile, da izredno tako dejanje dovolijo.

V Parizu tatovi ukradli zbirko slik

PARIZ, 6. — Tatovi so ob koncu prejšnjega tedna obiskali stanovanje v pariški Rue de Schibe in ukradli celo zbirko slik za vrednost približno 800.000 milijonov. Med ukradenimi slikami je pet Renoirjevih, ena Pissarrova, dve Sisleyjevi, ena Corotova in tri Monetove.

V Vojvodini obilo vode

(Nadaljevanje s 4. strani)

jetju «Naftagas», vojvodinske občine, razen nekaj izjem, žal ne kažejo zanimanja za izkoriščanje tega bogastva. Podjetje «Naftagas» pa ima strokovnjake in organizacijo, s čimer bi z lahkoto uresničila vsak načrt za izkoriščanje teh podzemeljskih vod.

Največjo korist pa bi prebivalci Vojvodine prav gotovo imeli od velikanskih zalog sladke, pitne vode. V krajih, ki so dalec od prekopa Donava-Tisa-Donava, se te podzemeljske vode izkoriščale za namakanje polj, v vaseh za pitje in ostale potrebe, v mestih pa tudi za industrijo. Zadaj je bolj malo vojvodinskih vasi, ki imajo svoje vodovode. In ta podzemeljske zaloge zdrave pitne vode so kot naročene, da bi odpomoglo tej tipični vojvodinski težavi. V vojvodinskih vaseh bi se s tem odpomoglo tudi najbolšemu vprašanju — vprašanju zdrave pitne vode. Dnevna poraba pitne vode je v Vojvodini, ima vode na pretek, skrajno redka.

ZARADI POSESTI IN PRODAJANJA «MARIJUANE»

«Bobby» in Sargent sta spravila klan Kennedyjev spet v ospredje

Sinova umorjenega senatorja in veleposlanika v Franciji pred sodiščem za mladoletne

HYANIS PORT (Massachusetts), 6. — Robert Kennedy, 16-letni sin pokojnega ameriškega senatorja Roberta Kennedyja in njegov 17-letni bratranec Sargent Schriver, sin bivšega ameriškega veleposlanika v Franciji, se morata zagovarjati danes pred sodiščem za mladoletne zaradi posesti marijuane. Mladeniča nista priprta, čeprav je sodnijska oblast izdala v njunem primeru zaporni ukaz. Policisti so se omejili le na zaslišanje dveh osumljencev na njunem domu.

Policijski organi so izjavili, da niso po prvih preiskavah 10. julija (lov na razpečevalce mamil se je začel že v aprilu) aretirali nobene osebe, ker so skušali odkriti celotno omrežje prekupčevalcev mamil. Nekaj dni po začetku preiskave, sta Robert Kennedy in Sargent Schriver odpotovala. Neka oseba, ki je v prijateljskih stikih z družinami Kennedyjev, je povedala, da sta odpotovala v Južno Ameriko, od koder sta se pozneje vrnila. Ko pa so policisti zvedeli, da namerava odpotovati v Indijo tudi neki tretji mladenič, ki je prav tako zapleten v afero, so sklenili, da takoj razkrinkajo prekupčevalce.

Na včerajšnji tiskovni konferenci, ki so jo sklicali na sedežu policije, so agenti povedali, da so prijavili sodišču 23 oseb, ki so stare okoli 18 let ali nekaj več. Vse te osebe so povezane z odkritjem prejšnjega meseca. Obtožili so jih posesti marijuane, kriminalnega združevanja z namenom prodajanja marijuane in posesti tega mamila z namenom prodaje. Večina je na začasni svobodi, ker so si jo mladeniči pridobili s plačilom vsote denarja za jamstvo.

Takoj po sporočilu policijskih organov je nastal v Hyannis Portu velik živžav. Prebivalstvo je bilo seveda zelo radovedno, kako se bodo odvijali dogodki v zvezi s kazenskim postopkom proti dvema mladeničema, ki pripadata zelo znanima ameriškima družinama. Preplah je seveda zajel predvsem Kennedyjeve, ki imajo na tem področju nekaj družinskih vil, kjer prebivajo posebno poleti. «Bobbyjev» (Robertov) stric senator Edward Kennedy (kot je znano je bil «Ted» zapleten v znano afero do sedaj še nepojasnjene smrti mlade Mary Jo Kopechne) je prispel z letalom iz Washingtona, takoj potem ko so ga obvestili o dogodku po telefonu. Bivši ameriški veleposlanik v Franciji Shriver pa je prekinil svoje potovanje po Kaliforniji, kjer nastopa na raznih zborovanjih v korist nekih političnih kandidatov. Tudi on se je takoj vkrcal v letalo ter odpotoval v Massachusetts.

Dopisniku agencije United Press International je Shriver prečital pismeno izjavo. Ko je čital, se mu je tresel glas. Izjavil je med drugim, da ni bil njegov sin nikoli zapleten v kako podobno afero. Pristavil je še: «Upamo, da se kaj takega ne bo nikoli več zgodilo. Če je kaj zagrešil, smo prepričani, da bo pogumno in moško popravil zlo ki ga je storil. Imamo ga radi in več let je bil za nas vir zadovoljstva in ponosa. Pomagali mu bomo pri naporih, da bi si spet pridobil čut odgovornosti do sebe in do drugih in privrženost do visokih idealov, zaupanje vase in čut osebnega ponosa.»

Shriver se je, kot je znano, poročil svoj čas z eno izmed Kennedyjevih sestra.

Žena pokojnega senatorja Roberta Kennedyja Ethel Kennedy, je izjavila, da jo je dogodek zelo vznemiril». O tej zadevi — je rekla — bodo seveda odločale pristojne oblasti». Pripomnila pa je, da je Bobby dober deček in da so bili vsi v družini vedno ponosni nanj. Rekla je še, da je zaskrbljena za usodo nečaka (Sargenta) in drugih mladeničev.

Danes so dospeli v Port Hyannis številni časnikarji in fotoreporterji, da bi od blizu sledili razvoju dogodkov, ki so še enkrat postavili v ospredje javnega zanimanja družine Kennedyjev. Zdi pa se, da jih je prebivalstvo sprejelo z lučanjem gnilih jajc in gnilega sadja. Policija je prepovedala časnikarjem približati se rezidenci Kennedyjev.

Robert F. Kennedy ml. in njegov bratranec R. Sargent Shriver ml. sta stopila danes pred sodnika za mladoletne v Warn Stableju (Massachusetts), kjer sta se zagovarjala zaradi posesti in nezakonite uporabe marijuane. Na obravnavi sta bila tudi Robertova mati Ethel Kennedy, vdova bivšega ubitega senatorja, stric Edward Kennedy, bivši ameriški veleposlanik v Parizu Sargent Shriver in njegova žena Evnice. Začetna obravnava je trajala približno 45 minut. Ni še znano, kakšne ukrepe je sprejel sodnik, ker zakon o kazenskem postopku proti mladoletnim v državi Massachusetts izrecno prepoveduje objavljanje vesti o kazenskem postopku proti mladoletnim.

Ko je prišel s sodišča, je senator Kennedy izjavil: «Vi poznate dobro zakone naše države. Zato je odveč vsakršna pripomba. Dečka bosta prišla domov danes zvečer.

Ethel Kennedy je bila nekoliko zaskrbljena, toda senator in zakonca Shriver so bili mirni. Mlada bratranca nista pogledala v obraz številnih fotoreporterjev.

Po predpisih kazenskega postopka v Massachusettsu je bilo današnje zasedanje prvič v daljšem kazenskem. postopku. Sodnik bo sklenil naknadno, kdaj naj pride do prihodnjega zaslišanja.

Na koncu naj še omenimo, da je mladeniče, ki so se shajali v rezidenci Kennedyjevih, kjer so se vdajali uživanju mamil, odkril neki policist, ki se je izdajal za avtomobilskega izvoščka. Pred enim mesecem jih je odkril, skupaj z drugimi policisti, ko so mladeniči kadili cigarete z marijuano.

RAWALPINDI (Pakistan), 6. — Dvomotorno letalo vrste «fokker friendship» letalske družbe «Pakistan International Airlines» je strmoglavilo danes malo po vzletu z letališča v Istambadu. Letalo je bilo s svojimi 26 potniki in štirimi člani osebja namenjeno v Lahore, vsi so bili na mesto mrtvi. «Fokker» je strmoglavil približno 17 kilometrov od novega pakistanskega glavnega mesta Islamabad.

Polemika o črnskem inteligenčnem indeksu

MOSKVA, 6. — *Precejšnja polemika se je razvila ob trditvi ameriškega znanstvenika Jensena, po čigar teoriji, naj bi bil inteligenčni indeks črncev precej nižji od kvocienta belcev. Na to trditev je odgovoril sovjetski znanstvenik Konstantin Platonov. Študijo je ocenil in obsodil kot izredno rasistično in razrednega značaja. Glasilo sovjetskega ministrstva za šolstvo «Sovjetskaja Kultura» objavlja članek Platonova, ki podrobno analizira Jensenovo teorijo. Platonov trdi dobesedno, da je «teorija izraz najostrejšega rasizma, ki je odvraten kakor ljudožerstvo ali posiljevanje matere ali sestre».*

«Jensenov rasizem», nadaljuje psihiater «naj bi bil osnovan na znanstvenih podatkih, ki naj bi bili točni, ker inteligenčni indeks določajo na podlagi testov». Po mnenju Platonova pa so testi vse prej kot točni in dajo večkrat zelo nejasne rezultate, ki jih pa nekateri uporabljajo kot orodje v rasističnem in razrednem boju. Dejansko uporaba testov — tako v ameriški vojski kot v angleških šolah — določa samo razredno pripadnost oseb, ki so jim predložili teste. Testi ne morejo preveriti potencialne inteligence posameznih oseb, temveč njihovo kulturo, pripravljenost, izkušenost, prisvojitev nekaterih navad in sploh spretnost. Vse to so pa samo posledice ambienta, v katerem določene osebe živijo, in še posebno socialnega razreda, kateremu pripadajo.

Platonov trdi dalje, da so ameriški znanstveniki že večkrat poskusili prav s testi ugotoviti in opredeliti rasno «večvrednost» in «manjvrednost». Okrog leta 1950 so namreč vedno na podlagi posebnih testov določili in sestavili posebno hierarhično lestvico z inteligenčnimi indeksi posameznih narodov: na vrhu lestvice so bili seveda Anglosaksonci, na dnu črnci, za njimi pa še Slovani. Sicer so nekateri ameriški znanstveniki izvedli tudi primerjalni test med črnci in belci, ki so pripadali istemu razredu in istemu socialnemu sloju. V tem primeru niso ugotovili nobene razlike, ki bi bila statistično verjetna, veljavna in pomembna.

Na koncu svoje študije profesor Platonov razvija še teorijo, ki jo zagovarjajo mnogi sovjetski znanstveniki in ki razveljavlja trditev, da so novorojenčki «potencialno vsi enaki» in da je njihova psihologija «tabula rasa». Platonov trdi — in mnoge ugledne osebnosti iste stroke se z njim strinjajo — da se tudi novorojenčki tako fizično kot duševno razlikujejo, kajti nanje vplivajo «genetični faktorji in narodna pripadnost, ki jih pogojuje socialni faktor».

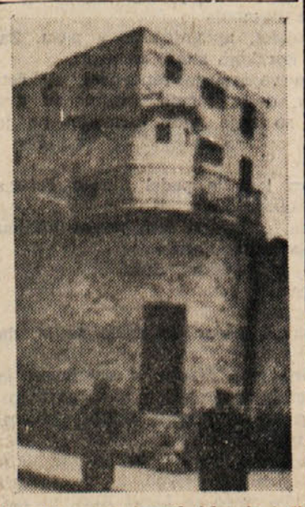

Atenski zapor Averof, kjer je tudi sedež policijskega političnega oddelka. Tukaj so zaprti in mučeni mnogi grški politični jetniki

Spet tri žrtve Mont Blanca

AOSTA, 6. — Trije planinci so danes izgubili življenje v gorski skupini Mont Blanca. Prva nesreča se je pripetila sinoči na zapadnem pobočju Dru proti Chamonixu. Na tej strani so plezali trije francoski planinci, ki so se že povzpeli do vrha in so se vračali v dolino z dvojno navezo. Nenadoma se je tanjša vrv pretrgala in 38-letni tehnik Guy Heran iz Marseilla je padel v približno sto metrov globok prepad. Truplo so našli francoski reševalci s helikopterjem.

Druga nesreča se je pripetila na pobočju «Dent du Geant», po katerem sta plezala dva francoska planinca, ki sta dospela do višine 4014 metrov. Začela sta pot nazaj, ko je popustil neki oprijem in planinca sta padla na spodnji ledenik. Oba sta bila na mestu mrtva. Njuni imeni še nista znani.

SIRACUSA, 6. — Šestletnemu dekletcu, ki boleha za neozdravljivo boleznijo je neznani tat ukradel psička vrste «chihuaua», ki ga je dekretce prisrčno imenovalo «Picci». Mariella Gionfrida se je včeraj sprehajala z očetom in psičkom. Pristavil se je avto in neznanec je psička odnesel (tako so vsaj povedali nekateri navzoči). Dekletce joče za psičkom že od včeraj zvečer in starši so se danes obrnili na časopise. da bi objavili njihovo prošnjo, naj bi tat vrnil psička. Sklicujejo se na njegovo dobro srce in upajo, da se bo usmilil bolezni dekleta.

Leon (Španija) — Dvoletnega Gerarda Vasqueza Iglesiasa je bila zapirala v kletko po devet ur na dan, «ker se je bala, da bi ugnil». Zdi se neverjetno, da se dogodki iz pravljice «Janko in Metka» ponavljajo v civiliziranih državah v dvajsetem stoletju.